

JÖESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Calea Regele Ferdinand 64-66
Telefon: 20-61.

MINDEN ESTE MEGJELENŐ
F Ü G G E T L E N
POLITIKAINAPILAP

CLUJ, 1937. VI. ÉVFOLYAM

AUGUSZTUS 25.

194. SZÁM.

Szerda

Repülőgépeken szállítanak újabb csapatrészeket a japánok

A kínaiak fölénye fokozatosan csökken - Újabb ötvenezer japán katona lépett partra Sanghai és Wusung között - Gyújtóbombák záporát zúdították Nankingra - Magasrangú szovjettsztek a kínai hadseregben

Ellentmondó hírek az angol kormány rendkívüli intézkedéseivel kapcsolatban

Santander alá értek a felkelő spanyol csapatok

(LONDON.) (Reuter.) A nemzetközi sajtóban nagy találgatás indult meg Chamberlain londoni utjával kapcsolatban, melyet minden nagyobb külföldi lap az olasz-angol tárgyalásokkal akar kapcsolatba hozni. Erre a Temps véleménye szerint minden ok meg is van, mert az a rendelkezés, hogy a Földközi tengerrel már egyszer Sanghai felé elindított

3-ik torpedóuzó flottát ismét visszarendelték Maltába és az ottani létszámot egy negyedik flotillával is megerősítették, mindenesetre komoly jelentőséggel bír.

A találgatások és a sejtések megszüntetésére, most az angol kormány hivatalos nyilatkozatot adott ki, melyben közli, hogy ez a flotta intézkedés egyetlen európai kérdéssel sem áll kapcsolatban. Mindössze annyi történt, hogy a maltai rendes létszámot ismét helyreállították, tendenciózus tehát az a beállítás, mint ha ehhez a Róma-London viszonyhoz csak a legcsekélyebb mértékben is köze volna. A Chamberlain-féle váratlan hazatérés és Eden szabadságról való visszarendelése, a Morning Post szerint, kizárólag

a távolkeleti problémával van kapcsolatban.

Chamberlainnak, aki állandó érintkezést tart fenn a külügyi hivatallal és ki maga is igen tevékenyen kiveszi részét a diplomáciai munkából, semmi szükség sincsen arra, hogy informáltassa magát, vagy rendkívüli minisztertanácsokat hívjon össze európai kérdésekben, legkevésbé angol-olasz tárgyalások ügyében, melyek vezetése az ő kezében van letéve. Szükséges azonban, hogy a nap-nap után egyre súlyosabbá váló keleti kérdéssel is állandó értesülést nyerjen és véleményét munkatársaival kicserélje.

Eden hazahívása tehát egyedül ezért történt.

A Star úgy tudja, hogy Chamberlain éppen e téves hírek megcáfolása céljából letett arról a tervéről, hogy rendkívüli minisztertanácsot hívjon össze és megelégzik azzal, hogy csak Edennel, lord Halifax főpecsétörrel és Ormsby Gore gyarmatügyi miniszterrel tárgyaljon és arra is ígéretet tett, hogy a tárgyalásokról a sajtót részletesen informálni fogja. A külföldi esti lapok legnagyobb része azonban mind e nyilatkozatok ellenére is fenntartja azon álli-

tását, hogy Chamberlain nem kizárólag a keleti kérdés miatt szakította meg nyári szabadságát, hanem azért, mert az európai helyzetet is igen súlyosnak

Lassan, de biztosan kialakuló Japán fölény jegyében folyik a távolkeleti háború

(SANGHAI.) (Reuter.) A küzdelem megindulása óta tegnap sikerült a japán hadvezetőségnek első ízben valóban jelentős csapategységeket Sanghai-ba szállítani. A nagy mepróbáltatásokon keresztül menő, állandóan égő város és Wusung között ugyanis 50 ezer embert tett partra a flotta és ez az akció igen nagy jelentőségű, mert biztosan lehet számolni azzal, hogy a két divíziót kitevő csapatok rövid időn belül

érezhető fölényt verednek ki a kínaiak fölött.

A partratételt, amint a befutó jelentések közlik, igen nagy tűzértségi előkészítés előzte meg. Már hajnalban gyilkoserejű zárótűzet zúdított a wangepungi torkolatnál állomásozó japán hajóhad a kínai állásokra és ezzel a csellel sikerült elterelni a figyelmet a tulajdonképpeni célról, a csapatszállításról. Amikor a kínaiak a tervet észrevették, a két hadosztály már jórészt partra szállott és ugyancsak a zárótűz fedezete alatt a koncessziós terület japán kerülete felé tartott. Erős utánpótlásról érkezik jelentés az északi frontszakaszon is, aminek már is meg van az eredménye, mert a Kvantung sereg több napos átkaroló előkészítés után most már nemcsak Kalgannál ért el sikereket, hanem

Nankaunál két tűz közé szorítva az egész kínai haderőt, szintén döntő jelentőségű győzelmet aratott.

Tientsinbe is újabb csapatok érkeztek és a Domei iroda jelentése szerint a városi japán helyőrség száma már 20 ezerre emelkedett. Ezeknek a csapatoknak legnagyobb részét

repülőgépen szállították oda és így bebizonyosodott az, hogy az aviatika sikerrel állítható a csapat elhelyezések szolgálatába is.

A szárazföldi fölényen kívül egyre erősödik a légihaderő is. Még maga a nankingi kormány hivatalos jelentése is kénytelen bevallani, hogy a levegőben a japánok egyre jelentősebb ered-

látja. Főleg a spanyolországi olasz csapatszállítások azok, amik az angol premierminisztert nagy mértékben aggasztják.

Lassan, de biztosan kialakuló Japán fölény jegyében folyik a távolkeleti háború

ményeket érnek el. Különösen egészen új rendszerű négy motoros gépek azok, amelyek gyújtó bombáikkal állandó rémületben tartják az ellenfelt és a kínai csapatok állomáshelyeit egyaránt. Ez eredményezte azt, hogy ma már Sanghainak nincs egyetlen külvárosa sem, hol a tűz a lakóházaknak legalább felét el ne pusztította és a védelmi be rendezkedésekre alkalmatlanná ne tette volna. Nem kiméli a japán hadvezetőség természetesen Nankingot sem. Tegnap ismételt eredményes bombatűz alá vette a várost és ott oly pánikot okozott, hogy a helyőrségi csapatok csak a legnagyobb erőfeszítéssel tudták a rendet fenntartani. Azt azonban nem akadályozhatták meg, hogy a lakosság meg ne kezdte volna a pánikszerű menekülést és a riadalom még csak nőtt, amikor híre terjedt annak, hogy

maga a kormány is távozni készül és székhelyét egy eddig még nem ismert városba teszi át.

Londonban ennek ellenére sem tartják azonban a kínaiak számára biztosan elveszettnek a harcot. A Morning Post szerint a japán fölény ugyan mintegy állandósuló jellegű oltott, de nem szabad elfelejteni a szinte kimeríthetetlen kínai rezervoárt és azt a most már szinte bebizonyított tény, hogy Moszkva erősebb beavatkozásra készül. Azok a hírek, hogy a kínai hadseregben magasabb rangú szovjet tisztetek teljesítenek szolgálatot, már nem csak a japán, de a kínai jelentésekből is kitűnnek. A koncessziós területek követségei is több ízben jelentették, hogy a lelőtt kínai repülőgépek ugyszólván kivétel nélkül orosz eredetűek és kiszolgálói mind kiképzett orosz pilóták. Ez magyarázza meg, amint az angol lap írja, azt a magabizást, ami a nankingi kormány minden jelentéséből kitűnik és azt a feltűnő hallgatást, amit Moszkva, melynek tudvelőleg szintén igen nagy érdekeltségei vannak kínai területen, tanusit. Mig ugyanis az angol,

francia és amerikai külügyi hivatalok ugyszólván állandó összeköttetésben vannak és közös akcióra készülnek, addig a szovjet még egyetlen lépést sem tett arra, hogy az említettekkel együttműködést készítsen elé. Már pedig a szovjet hadsereg esetleges tényleges beavatkozása a jelenlegi és esetleg izolálható keleti háború legnagyobb, általános vonatkozású veszedelmét rejtegetheti. Ugyanilyen hangon ír a párisi sajtó is. A Paris Soir véleménye az, hogy Moszkvát bizonyos oldalról feltétlenül szinvallásra kellene kényszeríteni,

mert az esetleges általános kavardást jobb megelőzni, mint elsimitani igyekezni.

Újabb külföldi halálos áldozatok

(SANGHAI.) (Reuter.) A tegnap délelőtti légi harcoknak újabb külföldi halálos áldozatai vannak. Eddig még ki nem derített nemzetiségű gép ugyanis bombát dobott az angol negyed egyik áruházára, mely zsufozásig volt ve-vőkkel. A bomba a harmadik emeletet érte és nem csak az épületet rongálta meg súlyosan, hanem

352 embert, köztük 4 angol, két francia és egy amerikai állampolgárt is megölt. A külföldi áldozatok között van a Newyork Times sanghaini tudósítója is.

Amint Sanghainál később érkezett táviratok közli, a koncessziós területek külföldi képviselőinek szikratáviró jelentésére a londoni, párisi és washingtoni kormányok újabb és eddig még nem tapasztalt energikus demarszra készülnek, felelőssé téve mindkét hadviselő felet az általuk okozott összes károkért. A demarszról a látszat szerint úgy Tokió, mint Nanking értesültek, mert már most megjelentek kölcsönös nyilatkozataik, melyekben egymást vádolják a szerencsétlenség okozásával. Angol körök véleménye szerint a bomba kínai eredetű volt, ami azonban bebizonyítva nincs és a jelenlegi rendkívül zavaros helyzet mellett lehetetlen is.

(SANGHAI.) (Reuter.) Kínai részről a japán csapatszállításokkal kapcsolatban azt jelentik, hogy a japán admirálisnak nem sikerült a két divíziót partra tenni és csak elenyészően csekély számú kisebb csoportnak sikerült a városba jönni. Ezzel szemben a Paris Soir munkatársa, aki az egész akciót személyesen végig nézte, közli, hogy az 50 ezer ember elérte a japán negyedet és bár a kínai ütegek megkísérelték tüzükkal megakadályozni, mindössze 100 halálos és sebesült áldozatról lehet beszámolni. A Paris Soir tudósítójának jelentését erősíti meg az Exchange Teleprah is, mely közli, hogy a japánok a partratett nagy tömegű katonaságot tegnap este már is harcra vetették, még pedig igen nagy sikerrel, mert egy kínai támadást nemcsak megállítottak, hanem állásaikat át is törték.

(KALGAN.) (Reuter.) A japán szolgálatban álló mongol lovasság a városból északra tegnap harcra keveredett egy kínai lovas hadosztállyal és azt gyilkos küzdelem után megfutamtotta. A harcot a rendkívül aktív szellemű kínaiak kezdték el.

(SANGHAI.) (Reuter.) A koncessziós

területek katonai parancsnokságainak kérésére újabb csapatzállítás indult meg Anglia, Franciaország és Amerika részéről.

(TOKIO.) (Reuter.) A japán kormány jegyzékét intézett a koncessziós területek parancsnokságaihoz, figyelmeztetve őket arra, hogy amennyiben a sanghaji kikötőben állomásozó flottaegységeiket nem viszik távolabb a japán hadihajóktól, melyek kínai részről állandó légitámadásoknak vannak kitéve, nem vállalhat további felelősséget a hajók épségeért.

(SANGHAI.) (Reuter.) Az esti órákban újabb tüzérségi párbaj kezdődött, melybe beleszóltak a japán flotta meszszehordó, nagy kaliberű ágyui is. A japán hadvezetőség minden látható jel szerint pillanatnyi csapatfőlényét ar-

ra akarja kihasználni, hogy döntésre vigye a dolgot Sanghaiban.

(SANGHAI.) (Reuter.) A Nanking Streeti áruház romjainak eltakarítása lázasan folyik. A romok alól újabb 32 halottat és 158 sebesültet szedtek ki. A koncessziós terület kórházai mindennél tele vannak. A bomba megtalált repeszdarabjaiból megállapítást nyert, hogy az a Putilov művekben készült és mivel orosz municiót csak a kínaiak használnak, a bombázó gép minden valószínűség szerint kínai volt.

Mandzsúria Japán oldalán harcol

(TOKIO.) A mandzsúriai nemzetgyűlés határozatot hozott, amelynek értelmében Mandzsúria teljes felkészültséggel támogatja Japán Kína elleni háborújában.

Ismét bombáztak egy angol gőzöst

(HENDAYE.) (Reuter.) Korzika magasságában két eddig még ismeretlen nemzetiségű repülőgép megtámadta és bombázta a „Nash Juliette” angol gőzöst, melyben azonban a lövedékek szerencsére nem tettek kárt. A Havas iroda közlése szerint a bombatámadást nemzeti gépek vitték keresztül, mert az angol hajó legénysége tisztán kivette az andráskereszt jelzést, amit a nemzeti gépek használnak. Ezzel szemben a salamancai főhadiszállás energikus cáfolatot közöl. Eszerint a bombázást csakis hamis jelzéssel ellátott valenciai gépek hajtották végre, mert a nemzeti repülőgépek még egyetlen egyszer sem repültek Korzikáig, ahol semmi keresni valójuk sincsen. A tendencia, — mondja a cáfolat — világos. Viszályt szítani a nemzeti Spanyolország vezetői és az angol kormány között.

Újabb harcok Huesca környékén
ST. JEAN DE LUZ.) (Reuter.) A valenciai haderők nyilván a biscayai front tehermentesítése végett újabb támadás sorozatot indítottak Huesca környékén, ahol a salamancai jelentés szerint azonban még átmeneti sikert sem értek el, mert a támadást minden vonalon sikerrel visszavetették. Ezzel szemben a valenciai leadó komoly sikerekről számol be és közli, hogy a csapatok nagyobb zsákmányt ejtettek.

A nemzetiek útegeinek lőtávolába került Santander városa

(HENDAYE.) (Reuter.) A minden oldalról előrenyomuló nemzeti csapatok tegnap újabb 23 községet foglaltak el és 14 tankot, 5 páncélos gépkocsit, 19 ágyúteget és nagyon sok gyalogsági municiót zsákmányoltak. Elfoglalták többek között a Monte Molo magaslatot, melyről Santander most már a nemzeti útegek lőtávolába került. Magában Santanderben, amint a Havas jelenti, arra, hogy tegnap délután megkezdődött a város rendszeres lövetése, valóságos pánik tört ki. A lakosság fejezett menekülésbe kezdett, ami tekintettel a nagyarányu tulzsfaltságra, egyenesen katasztrófális méreteket öltött. A rend mindenütt felbomlott és a védelmi bizottság teljesen tehetetlen.

Komoly belügyi zavarok Valenciában

(VALENCIA.) (Reuter.) A Stefani hírszolgálati iroda azon jelentését, hogy Valenciában komoly belügyi zavarok törtek ki, most a Havas iroda is megerősíti. Eszerint a Negrin-kormány az egyre erősödő anarchoszindikalista ellenállás letörésére egy az orosz GPU-hoz hasonló szervezet állított fel, mely ellen az anarchista szervezetek tegnap röpiratban tiltakoztak. A röpiratokat osztogató anarchisták és a karhatalom között több helyen nyílt fegyveres összecsapásra került sor, melynek folyamán 3 szindikalistát letartóztattak és kivégeztek. A Negrin-kormány ezen energikus eljárása általános elégedettséget váltott ki a szélső baloldal körében, amit állítólag Largo Caballero volt miniszterelnök a Negrin-kormány megbuktatására akar kihasználni. Az a hír, hogy elfogatási parancsot adtak volna ki Caballero ellen, nem nyert megerősítést.

Nagyarányu hadiszer és csapat szállítás Oroszországból
(ISTAMBUL.) (Reuter.) Istambulból

jelentik, hogy augusztus hó elsejétől kezdődőleg nagyarányu csapat, hadi és löszerszállítás indult meg Odesszából valenciai rendeltetéssel. A török hatóságok feljegyzései szerint a Dardanelákon ezen idő alatt 37 nagy tonna tartalmu gőzös haladt át megakva a baloldali spanyol kormánynak szánt rakó-

Bratu professzor merénylői a bírák előtt

Szeptember 3-án tárgyalja a brassói katonai törvényszék a jasi egyetem rektora ellen elkövetett merénylői tetteseinek bűnperét

(BRASOV—BRASSÓ.) A brassói katonai törvényszék szeptember 3-ra tüzte ki azoknak a főiskolai hallgatók bűnperének tárgyalását, akik a vád szerint az elmúlt év telén véres merényletet követtek el Bratu Traian egyetemi tanár, a jasi egyetem rektora ellen. A merénylet alkalmával — mint ismeretes — az egyetemi rektor súlyos sérüléseket szenvedett és csak hosszú ideig tartó gondos orvosi kezelés, külföldi szanatóriumokban végrehajtott sorozatos mű-

mánnyal. A hajók legnagyobb része azonban spanyol eredetű volt, mert amióta a Dardanellák bejárója előtt egy orosz gőzöst egy tengeralattjáró elsüllyesztett, az orosz kereskedelmi flottát minden vonatkozásban kimélni akarják.

Elkészült a valenciai jegyzék a menekültek bombázása tárgyában

(VALENCIA.) (Reuter.) A Havas jelentése szerint elkészült és utnak indult a valenciai kormány azon jegyzéke, melyben a Népszövetséghez fordul panasszal a nemzetiek azon eljárása ellen, hogy Santanderben bombatíz alá vettek egy hajót, mely menekülteket akart Franciaországba szállítani és az utasok közül sok asszonyt és gyermeket megölt. A jegyzéket futár útján továbbították Genfbe.

Nagy sikereket jelentenek a felkelők

(SALAMANCA.) A nemzeti kormány a Havas távirati ügynökség útján azt jelenti, hogy a Reinoso környékén legutóbb végrehajtott hadműveletet során több, mint 10.000 hadifoglyot ejtettek a kormánycsapatok haderőiből, 150 gépfegyvert zsákmányoltak, több ezer kézi fegyvert és nyolc ágyut.

tettek után nyerte vissza egészségét.

A vádirat szándékos emberölési kísérlettel vádolja a főiskolai hallgatókat, akik — állítólag — a rektor merénylői voltak.

A katonai törvényszék brassói tárgyalásán Stroie ezredes fog elnökölni és a hozandó ítélet iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg nemcsak a főiskolai hallgatók, hanem a politikai pártok vezetőinek körében is.

Október 15.-ig nem lesz személyi és rendszerváltozás a belpolitikai életben

Még nem döntöttek, hogy rendes, vagy rendkívüli ülésszakot tart-e a törvényhozás két háza - Számos kisebbségi törvényhozó igényli a jogszerűt szenátorságot

(BUCURESTI.) A Timpul című lap foglalkozva a belpolitikai helyzettel, legutóbbi számában azt írja, hogy a belpolitikai életben személyi és rendszerváltozás leghamarabb csak október közepén következhetik be. Bel és külpolitikai okok tették szükségessé a személyi és rendszerváltozás végrehajtásának időpontja meghosszabbítását.

Ne mdöntöttek még véglegesen a törvényhozóházak rendkívüli ülésszakának összehívása kérdéséről se.

Elvileg kell először eldönteni azt, hogy szeptember hónap folyamán rendkívüli ülésszakra hívják-e össze a képviselőházat és a szenátust, vagy pedig — a rend-

kívüli ülésszak mellőzésével — az alkotmánytörvényben előirt határidőben, tehát

október 15-ére összehívják-e a két törvényhozóház rendes ülésszakát?

Akar rendkívüli ülésszakot tartson a képviselőház és a szenátus, akár pedig rendes ülésszakra hívják össze a törvényhozókat, mindkét esetben nagyfontosságú kérdéseket kell letárgyalniuk és megoldaniuk. A kormánynak és a szenátusnak is nagy gondot fog okozni a jogszerűt szenátorok számának állandó emelkedése.

Különösen a kisebbségi pártoknak van több olyan szenátoruk, akiknek törvény szerint megnyílt a joguk

az örökös szenátori megbízására. Igen sok kisebbségi törvényhozó rendelkezik ma már az állandó szenátori jogcímmel, sokan vannak pedig olyanok, akik az új választással kapcsolatosan lendő megválasztásuk után fognak rendelkezni az életfogytiglani szenátorság igényével. A kormány a jogszerűt szenátorok számának állandó emelkedése következtében azzal a tervvel foglalkozik, hogy

gyökeres újításokat léptet életbe, a jogszerűt szenátorság jogigényének és kritériumának megszigorításával.

A kérdést most behatóan tanulmányozzák a kormány tagjai és olyan megoldást igyekeznek találni, amelyek nem sértik a szerzett jogokat, de emellett mérséklék a jogszerűt szenátorok számának állandó és rohamos szaporodását.

Nagyarányu letartóztatások Oroszországban

(LONDON.) (Reuter.) Leningradban letartóztatták és kivégezték a Marat orosz gőzös nyolc tengerészét, kik az angol királyi koronázáskor a szovjet flotta képviselőiben az angol vizeken tartózkodtak. A matrózok, hír szerint, Angliában sok olyan tárgyat vásároltak, melyek a szovjet hatóságok szerint alkalmassak arra, hogy elégedetlenséget keltsenek, de amikor felszólították őket arra, hogy a vásárolt tárgyakat adják le parancsnokaiknak, megtagadták az engedelmességet. Emiatt hadbírószék elé állították őket. Letartóztatták azért, mert a matrózok partraszállását nem akadályozták meg, 38 tisztet, kik felett szintén a hadbírószék fog ítélni. Angol lapok véleménye szerint

ez az esemény egy a tengerészeti tisztikarban meginduló nagyarányu tisztogatási folyamatnak kezdetét és még igen nagy meglepetések várhatók.

Ghelmegeanu volt államtitkár és Paximade rendőr-kvesztor autóbalesetet szenvedtek

(BUCURESTI.) Ghelmegeanu volt államtitkár tegnap este gépkocsiján a fővárosból Sinaiaba indult. Társaságában voltak és vele együtt utaztak sógora, Paximade Alfred rendőr-kvesztor, továbbá Maria és Florescu ügyvédek. A gépkocsit Paximade rendőr-kvesztor vezette. Az autó Otopeni község kijáratánál összeütközött egy vele szembejövő gépkocsival, melyet Jean Miculescu bucarestii mérnök vezetett. Az összeütközés a két nagy sebességgel robogó gépkocsi között rendkívüli heves volt. Mind két autó darabokra tört, utasai pedig könnyebb, súlyosabb sérülésekkel kerültek ki a romok alól. A vizsgálat megindult az összeütközés okának kiderítésére.

— 32 millió kilométer 881 nap alatt egy balesettel. A repülőgép-forgalom statisztikája minden érvelésnél ékeesebben bizonyítja, Marpe Bastvének, a híres francia pilótanőnek azt a nyilatkozatát, hogy a repülés ma már teljes polgári kényelmet nyújt. Az Air France utasforgalmi statisztikája szerint 1935. január 1-től 1937 május 31-ig, tehát 881 nap alatt, az Air France utasszállító repülőgépei és hidroplánjai 32,579.000 kilométert repültek be és ez idő alatt az Air France-nak mindössze egy repülőgépét érte kisebb baleset a tuniszi vonalon. A balesetek arányszáma tehát elenyészően csekély már a kereskedelmi repülés statisztikájában. Az Air France teljes biztonságot nyújtó hárommotoros, 250 kilométer sebességgel haladó repülőgépei óriási forgalmat bonyolítanak le a párisi világiállítás megnyitása óta és a fokozott forgalom ellenére ez év tavasza óta egyetlen baleset sem érte a társaság repülőgépeit.

Ruhájának
eredeti szinét visszavarázsolja, gyümölcs, festék és zsírokat a legnagyobb szakértelemmel távolít el a

CZINK

vegytisztító és festőgyár

Félezer gonosztevőt tett rövid idő alatt ártalmatlanná az egykori banditából híressé vált távolkeleti „véreb” detektív

(PÁRIS.) Kevesen tudják, hogy Franciaországnak az Ördög-szigeten kívül van még egy helye, ahová a kényszer-munkára ítélt rabokat viszik. Ez a hely a délkinai tengeren van és ide azok a rabok kerülnek, akiket

Francia-Indókinában, az ország egyik legnagyobb gyarmatán ítélt erre a szomorú sorsra a bíróság.

Nem is sziget ez, hanem három apró, gyönyörű fekvésű szigetből álló csoport. Neve Puolo-Condore. Két szigeten laknak az elitáltak, a harmadik még lakatlan, de Indókina bűnözési statisztikájára egy pillantást véve megállapítható, hogy nem sokáig lesz lakatlan. Az életfogytiglan elítéltek a nagyobb szigeten, a határozott időtartamra ítélték a kisebbiken töltik büntetésüket kelő felügyelet mellett.

A rettegett bandita

Nemrégiben szállították ide Indókinai legveszedelmesebb banditáját, a kínai Vang Dat gonosztevőt,

akinek lelkiismeretét rengeteg kioltott emberélet terheli.

Hatalmas mennyiségű kincset harácsolts össze ez a példátlan vakmerőségű gazember.

Van Dat különösen kereskedők karavánjaira szeretett vadászni.

Kémei és szolgálai azonnal jelentették neki, hogy merre halad egy-egy gazdag karaván. Még azt is közölték a kémei, hogy a karaván mit visz.

A karavánok géppuskás réme

Ilyenkor társaival valamelyik völgy-szorosnál lesbenállt a banda és megvárták, amíg a karaván a völgybe ért. Eldőrdültek a géppuskák s aki nem halt meg, az hanyatthomlok menekült, gazdag zsákmányt otthagya.

Egy ilyen karaván lett a vesztes Vang Datnak. A banditának jelentették, hogy gazdag rakománnyal közeledik egy hosszú karaván. Vang Dat embereivel lesbeállt, de milyen nagy volt meglepetése, amikor

a szelid kereskedők egyszerre át változtak marcona katonákká.

Részegzett géppuskáig előtt remegett a rettenhetetlen bandita. Ugy őt, mint bandájának legtöbb tagját elfogták és a bandavezér Puolo Condore szigetére került.

Elfogatásában oroszlánrésze volt a „kínai vérebnek”, Indókina legkitűnőbb detektívének, akinek vakmerősége és leleményessége még a rettegett banditát is túlhaladta. Szinte mondai alak lett a „véreb”, akinek tetteiről mindenki beszél. Vang Dat leleplezése különös gyönyörűséget szerzett neki, mert a hírhedt gonosztevő volt ötszázadik „ügyfele.”

Azt mesélik róla, hogy azelőtt ő is bandita volt. „Betyárból lesz a legjobb pandur”, — mondja a közmondás, mely eszerint a távoli keleten is megállja a helyét.

Vang Dat társa volt a kínai mesterdetektív évekkal ezelőtt és itt tanulta ki a banditák fogásait.

Később a rendőrség szolgálatába lépett és nagyszerűen bevált. Tulajdonképpen nem is kínai, hanem szingaléz, amely népfaj inkább a hindukkal van rokonságban. A kínai belső mozgalmak leleplezésében is igen tevékeny szerepet játszik, tehát honfitársai előtt nem örvend a legnagyobb népszerűségnek.

A híres detektív mesterfogásai

Vang Dat kézrekerítésén kívül még számos nagy fegyvertény fűződik a kínai mesterdetektív nevéhez. Saigóban három évvel ezelőtt

36 asszonyt gyilkolt meg egy vadállatias ember három hét alatt.

A rendőrség minden nyomozása meddő volt. Ekkor lépett munkába a „véreb”, akinek igazi nevét senki sem tudja. Hetekre eltűnt, senki sem hallott róla. Egy szép napon megjelent az elveszettnek hitt detektív a rendőrségen és egy járőrt kért. A járőrt egy gazdag kínai házába vezette. Alacsony asztalka mellett teázott egy békésnek látszó férfi. A „véreb” rámutatott:

— Ez az, fogjátok meg!

A gazdag kínait beszállították a rendőrségre, ahol

a mesterdetektív bizonyítékainak súlya alatt megtört és mindent bevallott.

Hasonló mesterműve még sok volt ennek a különös embernek, akinek élete mindenki előtt titok maradt.

A „véreb” egyaránt otthon van a városban, az ember nem járt őserdőkben, a több ezer méter magas határhegyekben

a hőségétől izzó indókinai síkságon. Még a szomszédos Kina határvidékeit is jól ismeri. Nyomozásai során nem egyszer került át a határon. Természetesen igen sok az ellensége. Fajrokonai árulóknak tekintik. Társaságok alakultak kizárólag arra, hogy megöljék, de hiába, a „véreb” sohasem került lőtávolságra.

Egyszer jutott nagyon veszedelmes helyzetbe, amikor egy olyan banditát fogott el, akinek bátyját ő juttatta Puolo Condore szigetére.

Ez a gonosztevő nekiugrott, bicskájával le akarta szurni, de a „véreb” keze gyorsabb volt és mielőtt a bandita kését használhatta volna, jól irányított horogütéssel leterítette.

Az idők folyamán titokzatossága hírnevével egyenes arányban emelkedett s ma már a legendás alakokban bővelkedő Távolkelet egyik leglegendásabb emberé.

Szülők figyelmébe!

AZ ISKOLAI IDÉNY KEZDETE ELŐTT OLCÓ INTÉZETI ÉS ISKOLAI HETEK:

INTÉZETI zsebkendő	12 L.	INTÉZETI sötétkék 140 cm. széles szövet	Lei 195.
INTÉZETI törülköző	19 L.	INTÉZETI kaki szövet 140 cm széles	195.
INTÉZETI fehér mosott vászon	21 L.	INTÉZETI pokrócok	198.
INTÉZETI pepita	27 L.	INTÉZETI pyjama flanel	27.
INTÉZETI fehérenmű vásznak	35 L.		
INTÉZETI sötétkék chevrot szövet	Lei 85.		

Intézeti cloth paplanok és Intézeti 3 részes matrácok, harisnyák és ernyők nagy választékban

SZABÓ JENŐ R. T. NAGY-ÁRUHÁZABAN CLUJ.

CALEA REGELE FERDINAND 5. TELEFON 24-79.

Hat kockacukor árulta el a szerelmi gyilkosság lovascsendőr tettesét

(NEWYORK.) A rendőrség detektív-regénybe illő bravúrral nyomozta ki egy titokzatos gyilkosság tettesét.

Hat kockacukor vezetett a gyilkosság nyomára,

AZ ÁRULÓ KOCKACUKOR

Három hét előtt a Newyorkból kivezető modern autót mellett

holtan találták meg Irma Louise Pradier 37 éves francia komornát.

A szép francia nő Newyork egyik legelőkelőbb családjának alkalmazásában állott. A detektívek a legnagyobb felkészültséggel álltak hozzá a nyomozáshoz, de semmit sem találtak, ami utbagyithatta volna őket.

Egyetlen dolog tűnt fel a rendőrség embereinek, a meggyilkolt francia komorna kizárólagos keletkezésében hat szem kockacukrot találtak.

Erre elkezdtek gondoikozni, miért hordhatta magánál, csak úgy szabadon a táskájában a cukordarabokat.

Arra következtetésre jutottak, hogy a szerencsétlen nő bizonyosan állatbarát lehetett,

aki kutyáknak vagy lovaknak kedveskedett a kockacukorral.

ELINDUL A NYOMOZÁS

Newyorkban nagyon kevés a ló, hiszen az óriási gépkocsi forgalom a lovaskocsit teljesen kiszorította. A detektíveknek azonban eszébe jutott, hogy azért mégis vannak lovak a nyolcmillió nagyvárosban: a lovas

rendőrök derék állatjai.

Elkezdtek kérdegetni a város szívében lakó lovasrendőröktől, hogy nem szokta-e valaki a lovaikat cukorral etetni. Meglepően gyors választ kaptak:

szinte valamennyi lovasrendőr ismer egy francia nőt, aki a lovának egyszer, vagy másszor cukorral kedveskedett.

A detektívek most már ezen a nyomon haladtak tovább. Önkéntelenül is arra gondoltak,

hogy a cukorkinálgatás bizonyosan közelhozta Irma Pradiert, valamelyik lónak a gazdájához is

Igazuk is volt, mert

kiderült, hogy Newyork egyik legcsinosabb lovasrendőre, a 35 éves

Arthur Chalmers, aki nő ember és két gyermek apja, a cukorkinálgatás jóvoltából szorosabb viszonyba került a francia komornával.

A jómegjelenésű rendőrt a detektívek a laktanyából a rendőrfőnökségre kísérték. Nem is kellett sokáig vallatni bevallotta felettéseinek, hogy két hónap előtt ismerkedett meg a francia nővel, amikor lovát cukorral kínálta meg.

Szabadnapjaikon azután együtt rándultak ki a lovasrendőr gépkocsiján s így történt ez a végzetes napon is.

Irma Pradier ekkor elmondotta, hogy gazdái Kaliforniába utaztak néhány hétre.

Miután a lovasrendőrnek éppen akkor kezdődött el a szabadsága, a komorna könyörögve kérte, hogy kísérje el a Csendes Óceán partjára. Ebből vitatkozás majd később veszekedés támadt és a lovasrendőr elbeszélése szerint Irma Pradier kirántotta az ő szolgálati fegyverét

s azzal a kezében fenyegetőzött. Chalmers a továbbiakban elmondotta, hogy ekkor a gépkocsiját megállította

és igyekezett kicsavarni a fegyvert a hadonászó nő kezéből. Dulakodás közben a pisztoly elsült és olyan szerencsétlenül találta Irma Pradiert, hogy jajszó nélkül, holtan hanyatlott hátra. Ekkor nagyon megijedt, mert attól tartott, hogy senki sem fogja elhinni neki az igazat. Éppen ezért a leány holt testét kitette az autóból és tovább hajtott.

A gyilkos lovasrendőrt, akinek vallomását nem mindenben fogadják el a hatóságok

ezen után nyomban megfosztották rendőrszolgálatától és emberölés vádjával átadták az ügyészségnek.

Félholtra verték és összeszurkálták a kiraboltt halászt támadói

(CONSTANTA.) Tegnap több ismeretlen egyén megtámadta Terente Josif halászt, amikor estefelé Mamaiaiba igyekezett. A támadók ki akarták fosztani a halászt, aki ellenkezett, mire

megverték, összeszurkálták majd kifosztották. Azután nyomtalanul eltűntek. A szerencsétlen embert haladokolva találták meg a járőrelők az országúton.

Rögtön kórházba vitték és gondos ápolás alá vették, de megmentésére nincs remény.

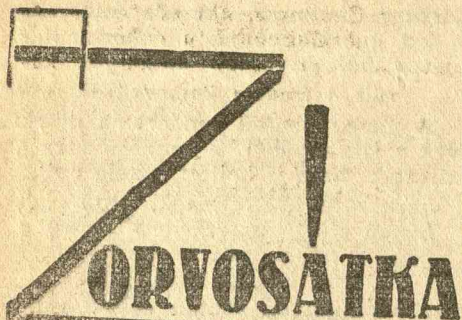
— Megmentette 3 éves kis testvére életét az 5 éves kisfiu. Egy öt éves stockholmi gyermek ötletes módon mentette meg a hároméves testvérkéje életét, aki egy csónakból a tengerbe esett. A fiu a csónakban állva akarta kihuzni kis testvérét, de nem volt elég ereje, hogy egészen beemelje a bárkába. Úgyesen a csónak oldalához erősítette testvérkéjét, úgyhogy a gyermek feje nem merült viz alá. Mikor így némileg biztonságba helyezte, segítséget hozott és a gyermeket sikerült megmenteni.

FIGYELEM!

A VENUS—HUNGÁRIA és a LAZIO—FERENCVÁROS mérkőzések alkalmából jöjjön velünk autóbusszal BUDAPESTRE. Vízum és utlevél nélkül, csupán a fényképes személyazonossági igazolvánnyal.

Indulás szeptember 9-én, visszaindulás szeptember 14-én.

Az utazás ára: 1200 lej, mely összegben bennefoglaltatnak az összes utikiadások és vámköltségek. Kényelmes autóbusszok állanak az utasok rendelkezésére. Jelentkezni lehet a Piata Unirii autóbusszmegállónál levő újságkioszkban.

ORVOSATKA

Írta: EDWARD BULWED

71.

Keressd meg a kristályüveg-cseppjét, aminek minden cseppje gyógyír. Nem kaptál eleget belőle! Odamentem a halotthoz és ruhája ranciai közt megtaláltam a kristályüveget. De olyan fenyegetően nézett rám merev szemével, hogy megrémültem és ájultan terültem el. Mikor felébredtem, a városon kívül voltunk, egy erdőben. Ayesha mindjárt adott néhány cseppet a kristályüvegből. Csodálatos jóérzés járta át tagjaimat. Mintha tűz lobogott volna ereimben. Erősnek, vidámnak éreztem magam. Első gondolatom Grayle volt. Vajjon mi történt vele? Ő is Harunhoz járt gyógyulást keresni. Ayesha azt mondta, Grayle meghalt és megtiltotta, hogy a nevét említsem többé.

Tovább utaztunk. Erősnek, egészségesnek éreztem magam. Egy nagy városban telepedtünk le. Addig maradtam ott, amíg egy levél meg nem változtatta életem folyását. Egy angol ügyvéd értesített róla, hogy apám meghalt és ráhagyta óriási vagyonát. Ekkor Európába siettem, hogy átvegyem örökségem.

— És mi volt Ayeshával? Anyja volt önnek?

Az ügyvéd levele azt mondta, hogy anyám meghalt, mikor a világra jöttem. Ayeshát hívtam magammal, de nem vágyott Európába. „Most már úgy sincs szükséged ápolóra, egészséges vagy! Menj magad!” — mondta.

— És azóta nem találkozok?

De igen. Damaszkuszban egyszer csak bejött szobámba. „Most megint beteg vagy, szükséged van rám! Itt vagyok” — szökött és egyszerűen kisértem hez csatlakozott. Itt van embereimmel a szomszéd városban. Ez minden, amit elmondani szükségesnek látok. Nos, eloszlattam most már kételyeit? Hajlandó segíteni nekem összeállítani azt az elixirt, amely ismét erőt és egészséget ad legyengült tagjainknak? De nemcsak nekem van szükségem életerőre, hanem Liliának is. Az ő életének piszálóló lángját is eloltja az első fuvallom. Neki is életet, erőt jelentene a nagy felfedezés. De sok időm nincs a habozásra. Ma éjjel kell a kísérletnek lefolynia. Ebben a ládában vannak a szerek, melyeket ön, mint kémikus, bizonyára ismer. Ayesha tudja, hogyan kell összekeverni őket. Tudom, hogy ez a vidék aranyban gazdag. Nos, vezessen el az aranyforráshoz. Ott kell megtalálnunk a legfontosabb anyagot. Az életambrot. Az aranyor egy különös formáját. Ma holdas éj lesz. Éppen alkalmas az ilyen kísérletre.

Nem tudtam, mit feleljek? A varázsigé Lilián neve volt. Ő, ha sikerülne olyan erősítőszert találnom, amely visszaadja régi erejét! Azt mondtam, hogy estig még gondolkozom és ezzel otthagytam a kétségbeesett haldoklót.

Megint kétségek kirozta. Szabad-e társulnom egy ilyen sötét alakkal? Szabad-e boszorkányhára emlékeztető kotyvasztásra vállalkoznom? És belemerülhet-e természetűdős létemre egy esetleges ostoba babonán alapuló kísérletbe? De másfelől az alkimisták, a régi életelixirkeresők vitték előre a kémiát. Mennyi felfedezést, mennyi új tudást köszönhetünk nekik? Mi van abban, ha én is, kritikus ésszel, éles megfigyeléssel hozzájuk csatlakozom? És aztán Lilián! Hátha igazán sikerül valami erősítőszert összeállítanunk a régi kaldeai recept szerint. Hiszen azok ősmesterei a gyógyítótudományak!

(Folytatjuk.)

Sport

10'2 mp. az új 100 m.-es síkfutó világrekord

(PÁRIS.) A főiskolai világbajnokságokkal kapcsolatban rendezett nemzetközi atlétikai verseny szeszációja az, hogy az amerikai Ben Johnson néger atléta a 100 méteres síkfutás világrekordját teljesen hiteles körülmények között 10.2 mp-re javította. Arégi 10.3 mp-es világrekordot Williams Tolan, Metfalce, Peacock és Owens tartot-

ták. A verseny további eredményei:

200 m.: 1 Johnson USA 20.8 mp.

400 m.: 1 Beheer USA 47.4 mp.

800 m.: 1 Robinson USA 1 p 51.4 mp.

5000 m.: 1 Ward angol 14 p 42 mp.

110 m-es gátfutás: 1 Finlay angol 14.2 mp. Európai rekord.

Súlylökés: 1 Kreek eszt 15.54 m.

Nagyszabású tornászversenyt rendez a jubiláló KKASE

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) A KKASE 25 éves fennállását, mint jelentettük, nagyszabású sportünnepségekkel üli meg. Ezek során szeptember hóban országos, esetleg nemzetközi tornaversenyt rendez, melyre meghívta az ország legjobb tornászegyesületeit, de tárgyalásokat folytat a legjobb

lengyel és csehszlovák tornászok lekötésére is. A viadal az utóbbi esztendő legnagobb tornászeseeménye lesz, melytől fel fogja rázni és új működésre fogja serkenteni az Északi Tornászligát is.

A jubileumi verseny részleteit közölni fogjuk.

A magyar labdarugócsapat a főiskolai világbajnokság döntőjében

(PÁRIS.) A főiskolai labdarugóvilágbajnokság tegnapi selejtező mérkőzéseinek eredménye:

Németország—Belgium 4:2 (2:2). Letor-

szág—Franciaország 2:0. — A magyar csapat ma Belgiummal játszik és az eredménytől függetlenül már bekerült a négyes döntőbe.

Összeállították az atlétikai Balkán-játékok keretét

(BUCURESTI.) Az atlétikai Balkán-játékokra a szövetség a következő 46-os keret jelölte ki és gyűjtötte össze a katonai iskolában: Liess, Ghitescu, Jordache, Dejenariu, Kovács, Berger, Nemes, Lázár, Lăpușan, Kruppka, Kiss, Olasz, R. Jonita, D. Cristea, Lányi, Gáll, Chicanuban, Tartareanu, Gociu, Topola, Negru, Maesciuc, He-

rold, Gurău, Hersényi, Marian, Borcoman Havaletz, Bădulescu, Vămanu, Höckl, Csákány, Bíró György, Katona, Spaniol, Stoichitescu, Frantz, Popovici, Lupan, Eilhardt Jeckel, dr. Bíró Lajos, Calistrat, Kreisel, Alexandrescu, Mircan.

A végleges csapatot a jövő héten fogják összeállítani.

Új kalapácsvető világrekord

(DUBLIN.) A hétfői atlétikai versenyen az ír Calligham a kalapácsvetésben 60.57 m-rel új világrekordot állított fel. A régi világrekordot több, mint 20 éve az amerikai Ryan tartotta 57.77 m-rel. Az új világrekordot azonban az a veszély fenyegeti, hogy nem fogják hitelesíteni, mert Írország nem tagja a nemzetközi szövetségnek.

Olaszország nyerte a főiskolai törccsapot világbajnokságot

(PÁRIS.) A főiskolai világbajnokságokon tegnap a törccsapversenyt bonyolították le. A bajnokságot Olaszország nyerte veretlenül. 2 Franciaország 2 gy. 1 vereség, 3 Németország 1 gy. 2 vereség, 4 Egyiptom. A tegnapi versenyeken magyarok nem indultak. Ma a tenisz, uszó és vízpolómérkőzések kezdődnek meg magyar résztvevőkkel is.

Román-Kupamérkőzések

(Brasov-Brassó.) Klinger—Astra 3:2 (2:1). (Dicsősmartin-Dicsőszentmárton.) Patria—Salina 2:1 (0:0).

(Satu Mare-Szatmár.) Barkochba—CFR Nagyvárad 2:1 (2:0).

(Sf. Gheorghe-Sepsiszentgyörgy.) SMTE—Locomotiva Brassó 8:1 (2:0).

(Medias-Medgyes.) Geamul—NSE Nagyszében 4:2. Kétszeri meghosszabbítás után. (Targumures-Marosvásárhely.) Ariusul—MMTE 4:3 (2:0).

Az USA—Anglia női teniszmérkőzést a Wightmann-serlegért Forest Hillsben az amerikai hölgyek 6:1 arányban nyerték.

(ISZTAMBUL.) A MAC atlétái hétfőn a török válogatott csapattal tartottak edzőversenyt a következő eredményekkel: 200 m.: 1 Gyenes MAC 21.7 mp. 400 m.: 1 Gyenes MAC 50.8 mp. 5000 m.: 1 Németh MAC 15 p 35 mp. Hármassugrás: 1 Somló MAC 14.37 m. 4x100 m.: 1 MAC 43.2 mp.

A német atlétika vasárnap öt fronton küzdött és mindenütt sikerrel. Nürnbergben Ausztria ellen 118:77, Drezdában Csehszlovákia ellen 129:79, Wuppertalban Belgium ellen 112:74, Varsóban Lengyelország ellen 96:70 pontarányban győztek a németek. Ugyancsak Wuppertalban a német hölgyatléták 58:39 arányban győztek Hollandia hölgyatlétái ellen.

(GÖDÖLLŐ.) A női egyesre kiírt tenisz-

csapatversenyben a 745 vagy ennél jobb eredményt elért csapatok, az egyéni bajnokságban pedig a 125 vagy ennél jobb eredményt elért játékosok jutnak a középdöntőbe, melynek mérkőzései már megkezdődtek. A bajnoki bizottság egyébként felhívja az ország összes kerületeit, hogy a középdöntő mérkőzéseit az előírt időpontig játszassák le.

A nemzeti bajnokság ujabban beérkezett selejtező eredményei. Csapatversenyben: KAC I. G. Duca 728 és 664 p. Marosvásárhely 734 és 698 p. Tárna Dicsőszentmárton 727 és 678 p. Amateure Szászrégen 783 és 786 p. Unirea Segesvár 747 és 683 p. Fások Marosvásárhely 722 p. Ideál Marosvásárhely 608 p.

Egyéni versenyben: C. M. Virtus Sepsiszentgyörgy: Pál J. 148, Ince A. 134, Patáki A. 130, Orend t. J. 133, Szabó A. 124, Tamás J. 122, Klein D. 112 pont. — Sicilia Sepsiszentgyörgy: Pál L. 150, Kárpáti A. 136, László B. 119 pont. — Unirea Segesvár: Klein J. 132, Vass E. 139, Kovács L. 137, Fodor M. 127, Gagyai J. 125, Magyar A. 121, Csesznik A. 120, László A. 118, Fritsch J. 114, Isztl N. 101 pont. — Tárna Dicsőszentmárton: Pál N. 145, Miklósi A. 133, Berekméri J. 127, Keszegh F. 114, Kovács A. 102 pont. — Amateure Szászrégen: Gagyai A. 136, Schuller Gy. 131, Mihály J. 129, Orosz A. 128, Kutasi M. 128, Kobilinczy A. 119, Székely J. 116 pont. — CFR Marosvásárhely: Kovács M. 119, Kacssovsky F. 113, Tamas J. 112, Hajnal J. 102 pont.

A Haggibbor tekeosztálya f. hó 26-án, csütörtökön este pontosan 8 órakor fontos ügyekben értekezletet tart a Str. Memorandului 13. sz. alatti helyiségében, melyre az összes tagok pontos megjelenését kéri a vezetőség. Ugyanakkor új tagokat is felvezetnek.

Társaság

Zsidó sakkokozók figyelmébe. A Haggibbor sportegyesület megalakítja sakk-szakosztályát, melybe kéri a zsidó sakkokozók jelentkezését a titkára irodában, Str. Memorandului 13. d. u. 6—8 között, vagy Schwartz Hermann urnál. (Telefon: 10—64.)

(A Bukaresti Református Leányotthon a Bukarestbe jövő magyar nőknek átmeneti szállást, diák-hivatalnok s munkás leányoknak pedig állandó lakást nyújt mérsékelt árak mellett. Egyetemi hallgatóknak felvételre már jelentkezhetnek a Teodor Aman 24. szám alatt. Helyszerező és munkaközvetítő irodája nyitva naponta délután 4—6 óráig. A Bukaresti Református Nőszövetség.)

Rádió

SZERDA, augusztus 25.

Bucuresti. 6.30: Torna, vidám zene, lemezek, orvosi tanácsadó, szakelőadás, hírek. 13: Hírek, sport. 13.10: Vidám dalmézek. 14.10: Hírek. 14.25: Hangverseny-lemezek. 15: Hírek, előadás. 19: Serbanescu tánczenekara.

Budapest I. 7.45: Torna, hanglemezek, étrend. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 13.05: Zongoraverseny. 13.40: Hírek. 14: Cigányzene. 15.40: Hírek. 17.15: Előadás. 17.45: Hírek. 18: Hanglemezek, előadás. 19: Ének zongorakísérettel. 19.30: Előadás. 20: Szalonzene. 20.30: Liszt-művek két zongorán. 21.15: Vihar Páris felett, hangdráma. 22.35: Hírek. 24.15: Hírek francia és olasz nyelven. 24.25: Cigányzene. 1.05: Hírek.

Budapest II. 19.20: Szalonzene. 20: Elbeszélés. 20.30: Előadás. 21.15: Ének zongorakísérettel. 21.50: Hírek. 22.05: Hanglemezek.

Bécs. 8.10: Könnyű lemezek. 13: Szórakoztató lemezek. 14.10: Zene. 17: Lemezek. 18.10: Bariton ének. 18.35: Zongora szonáták.

Deutschlandsender. 7: Lemezek. 7.30: Könnyű zene. 16.15: Lemezek. 17: Szórakoztató zene. 19: Zongorakettős.

Varsó. 7.38: Lemezek. 13.25: Keringők és baritonadok. 17.15: Táncczene. 18: Ének zongorakísérettel. 19.15: Lemezek.

Párbajozott két mexikói táncosnő. Mexikó-Cityből jelentik: A főváros egyik varieté színházának két táncosnője ugyanabba a férfiba szeretett bele s mivel egyikük sem akart lemondani az imádott gitárénekesről, elhatározták, hogy párbajt vívni érte. Egy erdei tisz tason zajlott le a tőrpárbaj, amelynek során az egyik sennorita halálosan megsebesült. A másik megszökött. A gitárénekes pedig? A párbaj másnapján már egy harmadik táncosnővel vacsorázott előadás után.

Teke-sport

Kik jutnak a nemzeti bajnokság középdöntőjébe

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) A nemzeti bajnokságok selejtezőmérkőzéseit végezték. A beérkezett versenyívek alapján a szövetség megállapította, hogy a szabályok szerint a

Huszezren hallgatják a tenger mormolását...

A constantai görögök szineváltozása - A pusztuló dobrudzsai és constantai török kisebbség - A modernizálódott romániai török ifjuság - Az elnéptelenedett mecset

Küsztezdse... Ez volt a neve a mai Constantának a török hódoltság idejében. A Balkán félszigetnek ez a tengermelléki csücske volt a legsűrűbb török település színhelye.

Amikor a román impérium még Károly király idejében megvetette a mai modern kikötő alapjait, Constanta lakóinak többsége még görögökből és törökökből állott. Az első nagyszabású, nyugati mintára épült házakat

többnyire gazdag görög kereskedők építették Constantában.

amint azt a sűrű hellén feliratok bizonyítják. A görögök, a fanarioták azóta beolvadtak, jó románokká lettek, sőt — mint az rendszerint történni szokott —

ők képviselik a legtöbbször hipernacionalizmust.

Egész egyszerűen elfelejtették hajdani kisebbségi multjukat, ami érthető is: gazdagok

s mint ilyenek, lélektanilag is arra predesztináltak, hogy a román demokráciában nemkívánatos politikai irányzatot lássanak. A klasszikus görögösből csak külsejük, főleg nőik külsejének megejtő szépségét őrizték meg és sok odysseusi ravaszságot anélkül, hogy az ógörög bölcsélet élő humanizmusa érvényesülne jellemükben.

Kereskedelmi érzékben, a haszon hajszolásában

tultesznek minden levantei zsidón s talán épen ezért olyan hevesen és hangosan antiszemitaik.

Míg a Törökországban élő görögök évszázadokon át teljes mértékben megtartották nemzeti különállásukat, addig a Fekete tenger partvidékén kialakult görög települések ujjabb nemzedékei teljesen beolvadtak a románsággal. Ebben nemcsak a román bojárssággal való házasságok, a gazdagság érdekszövetsége segítette elő őket; hanem a közös orthodox vallás is.

Constanta levantei forgalmának, luktetésének és talán kivételes szépségének kialakításában kétségkívül sok részük volt a fanariotáknak.

Egy kipusztuló kisebbségi nép

A város pittoreszk, keletien színes jellegét azonban

a törökök és főleg a két török mecset adják meg.

Nyolc évvel ezelőtt még rengeteg turbános, fezes, törököt lehetett látni Constanta uccáin. Akkor a turbán és a feztelése az itteni törökök részéről

mintegy tüntetésszámba ment — Kemal pasa modernizáló törekvéseivel szemben,

aki az anyaországban drasztikus rendszabályokkal tiltotta el a keleti rekvizitumok viselését. Ma már a helyzet megváltozott Constantában is: az új török nemzedéket, a kisebbségi török ifjuságot teljesen meghódították Kemal pasa modernizáló törekvései.

Már csak az öreg törökök viselnek turbánt, vagy fezt, csak az öregek látogatják a szép mecsetet, mely pénteki napon is kong az ürességtől.

A hajdani világhódító muzulmánok ittrekedt, kései utódai egyre fogynak, egyre pusztulnak. Az ifjuság, ha teheti, hajóra ül és Kemal Törökországában próbál szerencsét.

Mások asszimilálódnak és elhagyják őseik vallását.

A török—román barátság és főleg a romániai törökség egyre fogyó lélekszáma viszonylagos türelmességit biztosít a dobrudzsai törökök számára. Mégis tele vannak panaszokkal. Sérelmezik, hogy

a kormányok nem segítik iskoláikat, egyházaikat és kulturintézményeiket.

A gazdasági életben a görögök verse nye harmadrangu szerepre kárkoztatja őket. Köztisztviselői pályán csak a teljesen asszimilált törökök léphetnek. Irigy

kedve gondolnak jugoszláviai testvéreikre, ahol

a muzulmánok nemcsak jelentős szerepet visznek a politikai életben, de egyenesen kormányképesek.

Nagyban érzik a vezető intellektuális réteg hiányát a constantai törökök. Constantában jelenleg csak két elemi iskolát tartanak fenn, ezt is régi alapítványok sovány kamataiból. Az anyaország gyors fejlődése kisebbségi sorsukban is erős nacionalista érzéseket mozgat meg bennük, ami részben pótolja a kivészó mohamedán vallási szolidaritást. Sőt a kivészó vallásos érzést is, melynek legfőbb támasza a hajdani constantinápolyi kalifátus közelsége, a hárem és a keleti fanatizmus volt.

A többnejűség megszűnt már a román impérium első éveiben, sokkal hamarabb, mint az anyaországban, mert a román törvények nem tűrték meg.

Azóta megszűnt a kalifátus is, megszűnt a török nők alsóbbrendűségi helyzete és a fatalizmust kiirtotta a modern idők kíméletlen lendülete.

A constantai főmecset modern építészeti eszközökkel, cementből és vasbetonból épített tornyán

réges-régen nem hangzik fel a müezzin imája: az „Allah il Allah”.

A mecset belső szentélyébe bármelyik „hitetlen gyaur” beléphet anélkül, hogy lábáról levetné a cipőjét és lerázná róla az ut szennyes porát. A par excellence török eredetű baksis nagysága dönti el, hogy a vezető milyen hosszan ad felvilágosítást a szép keleti szönyegek eredetéről és a gyönyörű iniciálékkal disztett, arabetűs Korán tartalmáról.

Amiben még most sem multák felül a constantai törököket: azok édességeik, az illatos, izes ráhások, sorbetek, dulcsasák, keleti

disztárgyaik, amelyekből a fürdőző idegenek rendszerint egész mintakollekciókat vásárolnak össze, noha e disztárgyak nagyrésze ma már német gyárakban készül, eredeti minták után.

A legtöbb „keleti bazár” ma is törökök kezén van, de törökök ma is a legjobb halászok, a legjobb kikötőmunkások, a legjobb bárkások. A belső dobrudzsai vidékeken,

Medzsidiye közelében ők termesztik a legtöbb rózsát, szorgalmas, türelmes földművesek.

De számuk és jelentőségük egyre fogy. Nemcsak országos viszonylatban lesznek egyre inkább „elhanyagolható mennyiségű”, de a kisebbségi életben se játszanak immár jelentősebb szerepet. Mecsetjeik, turbánjaik, keleti szarmata nyelvük szavai inkább egy fényes történelmi múlt emlékeiként hatnak immáron, annak az elszomorító és egyben vigasztaló történelmi igazságnak bizonyoságaként, hogy semmi sem állandó a nap alatt, még a világhatalom se.

Két évszázada sincs, amikor a török félhold — miután Magyarországról, Dalmáciából, a Balkán félsziget nyugati feléről kiszorították őket — ezen a vidéken még hódító elnyomóként uralkodott, a constantinápolyi szultánok parancsának engedelmeskedett s ma már e hajdan világhatalmat hordozó nép maradék fiai lassan-lassan lehullanak az Idő változásainak csapásai alatt.

„Mint oldott kéve, hull szét” a török kisebbség Dubrudzsában, hogy részben felolvadjon az uralkodó népben, részben új hazát találjon ősi hazájában, mely ha nem is világhatalom többé, de egy fejlődő, új eszmékre és új sorsra talált, megifjodott nép otthona.

Merész Gergely.

URANIA MOZGO:

Drummond, a mesterdetektív

eddig nem látott izgalmas kalandorfilm, főszerepekben:
Heather Angel, Ray Milland, Reginald Denny

Románia és Lengyelország megszünteti az utlevelek kölcsönös láttamozását

(VARSÓ.) A lengyel lapok vasárnapi számai azt írják, hogy a román és lengyel kormány között tárgyalások vannak folyamathan az utlevelek kölcsönös vizumkötelezettségének megszüntetéséről. Lengyelország eddig még egyetlen ál-

lammal sem kötött olyan megállapodást, amelynek értelmében a kölcsönös vizumláttamozást megszünteti és ha az erre vonatkozó egyezség Lengyelország és Románia között létrejön, ez csak ujjabb bizonyítéka lesz a két ország szívélyes, barátságos viszonyának.

Csökken a gyermekhalandóság Kolozsváron

Dr. Vlad főorvos nyilatkozik

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) A Népszövetség egészségügyi bizottságának évenként kiadott kimutatásai szerint Romániában a gyermekhalandóság még mindig igen magas százalékra rug. Ennek a sajnálatos és szomorú ténynek előidézésében — amint hivatalos helyen is megállapították — nagy szerepe van annak, hogy különösen faluhelyen még ma sem ismerik fel az orvosi és szülési beavatkozás rendkívüli fontosságát, jelentőségét. Másodsorban a csecsemő helytelen táplálása járul hozzá a halálistatistika emeléséhez.

Kolozsváron a gyermekhalandóság, hála a kitűnő egészségügyi szolgálatunknak, elenyésző százalékból járul hozzá az országos statisztika kialakulásához.

— Városunkban — mondja dr. Vlad Péter, Kolozsvár kitűnő tisztifőorvosa — évről-évre csökken a gyermekhalálozások száma.

Az elmúlt hónapban például a csecsemőhalandóság a szülésekkel szemben 16.2 százalékos mutatót mutat. Az elmúlt év júliusában még 21.4 százaléka halálozott el az újszülötteknek. Bár a múlt hónapi számadatok még viszonylag magas halálozási arányt mutatnak, lévén július az újszülöttek legkritikusabb hónapja, bizonyosra lehet venni, hogy ezt az arányszámot jobban le lehet szorítani. A szülőknek meg kell érteniük, hogy a gyermek egészségének, fejlődésének biztosítása érdekében szükséges az orvos szakszerű gondoskodása is.

Enélkül elképzelhetetlen az egészséges állapot megteremtése. A kolozsvári gyermekhalálistatistika kedvező kialakulásához — fejezte be nyilatkozatát dr. Vlad főorvos, — nagyban hozzájárul a fokozott ellenőrzés és az egészségügyi szolgálat becsületes és odaadó buzgókodása is.

Hazafelé

Még csak hónapja, hogy elutaztam hazulról s azóta bejártam öt idegen ország nagy területeit és megtekintetem Londont, Brüsszelt, Páris, Prágát és Budapestet. Említhetném még Nürnberget, Köln, Manchester, Liverpoolt és Strassbourgot is, melyek mind legalább is másodrendű városai Európának a fővárosok mellett. Mennyit rohantam egy hónap alatt, hogy minden érdemes látnivalót láthassak, hányszor fáradtam el s kezdtem előlről a kitarást és soha teljesen ki nem merültem. Oh, mert hiszen csezen nagyszerűbb dolog ezen a világon, mint utazni és utazva megfigyelni, megbámulni és értéke szerint átélni mind azt a sok szép alkotást, amit az ember évezredek óta létrehozott magasabbrendű és nemesebb törekvésű életében.

Az egyes városok a természetadta és ember átalakította szépségek birtokában néha teljesen magukkal ragadják az okosan szemlélőt és sejtetni engedik egész multjukat, rövidebb, hosszabb történetüket.

London után Páris, Páris után Prága, Prága után Budapest főbb tartózkodási helyeink és amikor elhagyjuk Páris, Prága városok erejű világiállítást és gyönyörű helyi megtekintése után, azzal az érzéssel haladunk gyorsvonatunkon hazafelé, hogy mégis csak drága, kedves és megfizethetetlen a hazai föld s annak sok időt megért kulturája, még akkor is, ha nem olyan káprázatos.

Bolyongva a világ nagy értékei között, Európa egyik legrégebbi városa: Prága jut eszembe ódon épületeivel és gyönyörű hidjával: a Károly-hiddal a Moldava felett. Aztán a Husz János szobra egész történetével a főhősnek a XV. századból és kiemelkedik Európa nevelői közül a híres Koménius Ámosz János.

Prága helyzete, fekvése hasonlít kissé Budapestéhez, de az utóbbi jobban belellyesztett még ma is a világ életébe, mint amaz előbbi.

Igen, megyünk hazafelé és bár elragadtatással bámuljuk Európa büszkeségét: a Dunát, mégis úgy jön nekem, hogy nálunk a Szamos és a Nyikó éppen úgy sugározza magából az életet tápláló örök szellemet, mint emez óriás. Igen, mert ott van a mi lakásunk, ott a mi honunk, ott születünk, ott élünk, ott munkálkodunk, ott busulunk és ott örülünk, amíg a világ szélemének akaratára szerint megfutjuk földi pályánkat.

Innen az utból, menve hazafelé, üdvözlöt azoknak, akik otthon vannak és otthon teljesítik kötelességüket az élettel, a szülőfölddel s a feladatokkal szemben. Csak az lehet igazi ember, aki megbecsüli és értékessé teszi otthonát. Mi is ime, kívánczunk haza, megyünk hazafelé.

(Budapest.)

Dr. Kiss Elek.

Meghalt Id. Kicsid Géza plébános

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) Az erdélyi római katolikus egyházat súlyos veszteség érte. Id. Kicsid Géza plébános, ker. jegyző, az Erdélyrészi Mészegyesület elnöke 53 éves korában, papságának 29. évében folyó hó 23-án hosszabb szenvedés után meghalt. Temetés folyó hó 25-én délelőtt 9 órakor a halottnak a klinikai kápolnában történő beszentelésével kezdődik, majd a megboldogult földi tettemét ugyanaznap délelőtt 11 óra kor helyezik örök nyugalomra a kajántói temetőben. Kicsid Géza 22 évig volt a közeli Kajántó község papja, lelkes, áldozatkész munkása az egyetemes magyar életnek, kiváló egyházi vezető, kitűnő mészár, a Mészegyesület tevékeny elnöke, a magyar közügyek önzetlen és áldozatkész harcosa, akinek váratlan, javakorban történt halála nemcsak rokonait, s az egyházat, de az egész erdélyi magyarságot is, amely őszinte lélekkel kér részt a nagy gyászból, megrendítette.

— Anyai örökök előtt áll a holland trónörökös. Amszterdamból jelentik: A holland udvarmesteri hivatal hivatalosan közli, hogy Julianna trónörökös anyai örökök előtt áll. A kis királyi sarj megszületését december második fe lére várják.

Apróhirdetések

LEVELEZÉS

PONTOS óra- és ékszerjavító műhely, órák, ékszerek nagy választékban, takarékosági könyvekre kiszolgálók. Rosner, Regele Ferdinand 114. (— T 1131)

NEM gondör, hanem szép hullámos és tartós villanyondolást már 150 lejtől készítenek. Minél több víz éri frizuráját, annál hullámosabb lesz. Öröm, boldogság, szépség egy jó ondolás titka s mindezt a NIZZA hölgyfodrászat egy pár óra alatt meghozza. Reg. Ferdinand 30. Apostol gyogyszertár mellett. (— 7103)

FÜGGETLEN, egészséges, intelligens hölgynek biztosítanám megélhetését, esetleg jövőjét, ha nála nyugodt otthont találnék. Cimeket a kiadóba „Ember” jelíggel kérek. (146)

NAGYSÁGOS ASSZONYOM! Lépjen be Ön is a meglegedett fogyasztóink sorába! Iris kékítő vásároljon. A nagy üveget 2 lejért, a kicsit pedig 1 lejért bármelyik alanti eláruistónk visszaveszi. Félárúsiók J. Horváth, Str. Cristea 40. Kalmár-cég, Regina Maria. Kapható minden jobb üzletben. Rapid, telier produse chimice, Cluj. (168)

ADAS-VÉTEL

EZÜSTTÁRGYAK, ékszer, fogak és drágakövekért legtöbbet fizet Casa Orologer, Cluj, Piata Mihai Viteazul 11. (— T 1130)

HA pénzre van szüksége, leggyorsabban szerezhet Szilágyi Márton ékszerésznél. Regina Maria 7. Mindennemű arany, ezüst, brilliáns tárgyakért legmagasabb árakat fizet. (— T 1211)

DIVATOS női gumikabátok megérkeztek minden színben 380 lejért, Adlerhez, Str. Regina Maria 18. (— 9906)

ÓCSKARUHÁT drágán veszünk, olcsón eladunk. Str. Memorandului 4. (— P 4639)

DR. CIOBANU-féle birtok parcellázása megkezdődött. Érdekeltek a helyszínen érdeklődhetnek. (— 76)

BEVEZETETT restaurant családi okok miatt átad. Str. Climenteanu 4. (— L 1250)

GALAMBHÁZAT jökarban vennék. Cimeket „Galambház” jelíggel a kiadóba kérek. (— T 1252)

MODERN új komplett dió háló sürgősen eladó. Str. Paris 34. (— 109)

CSERÉPKÁLYHA prima, nagy terem fűtésére alkalmas, eladó. Str. Gojdu 1. (— T 1254)

ELADÓ parcellák a Str. Grigorescu 52. alatt bejárat a Str. Rosetti és Str. Rahovei felől. Értekezni lehet Horticola S. A. Str. Regina Maria 5. (— 2)

FORGALMAS trafik nő részére átadó, esetleg társként. Cim a kiadóhivatalban. (163)

VENNÉK házastelket, fizetnék 20.000 lej készpénzben, többít 1000—2000 havi részletben. Cim a kiadóban. (170)

ELADÓ folyosó vagy terrasz vasrács. Str. Reg. Carol II. 79. (— 139)

JÖMENETELŰ fűszerüzletet korcsmával külvárosban is átvennék. Cimeket „148” jelíggel a kiadóba. (140)

ELADÓ zongora sürgősen, alkalmi vétel bécsi Schnabell félkeresztúros kitűnőhangú. Értekezni: Éliás, Str. Baritiu 20, ajtó 2. (141)

GYERMEK biciklik, iker kocsik eladók. Str. Macelarilor 6. (144)

ELADÓ komplett moketi férfszoba majdnem új. Str. Fântânele 41-a. (147)

ELADÓ 2 rézágó, 2 réz éjjeli szekrény, 1 rézmosdó, férfszoba, függöny, gobelin függönyök, antik komód. Str. Fântânele 41-a. (148)

ELADÓ ujonnan épült modern villa, 4 szoba, összes mellékhelyiségekkel, terraszszal és kerttel. Esetleg elcserélném egy kisebb hasonló házzal. Str. Fântânele 41-a. (149)

ZEFIR kályhát, jó minőségűt vennék. Olcsón eladó kis üzleti pénztár márvány lap pal. Somes áruház. Főposta baloldalán. (157)

TÜKÖR ponty és mindenfajta friss dunai hal állandóan kapható Hajnal Halcsarnokban Cal. Reg. Ferdinand 28-a. Főpostánál. (151)

SOK pénze megmarad, ha olcsóságáról közsérmert Kerekes porcelláncsarnokban vásárol ajándékokat. Figyelje kirakatunk árait! (— T 1262)

ELADÓ olcsó villatetek legszebb helyen a Str. Marzescu végén és mellett. Kanális, ut, villany, stb. készen. Sigmund S. A. P. Unirii 3. (— T 1260)

HÁZHELYBEOSZTÁS Masinistilor utcában! Masinistilor ucca 114-es házzal szembeni terület elparcellázva Ut, villany vízzel elláttatnak a parcellák. Előnyös fizetési feltételek. Dr. Ligethy Miklós, Cal. Regele Ferdinand 40. Vasárnap délután 4 órakor a helyszínen árusítok. (— T 1258)

ELADÓ gyümölcsös szedetéssel, batul, jonathan alma, dió, körte. Piata Unirii 12. Házfelügyelőnél. (P 4659)

VÁROSI bundát vennék, elegánsat közepetremre, kifogástalan állapotban. Cim a kiadóban. (150)

ELADÓ házhely Str. Andrei Muresanu 78.000 lejért. Csatorna, viz, villanyal. Str. Andrei Muresanu 98. (— 9842)

A TAKARÉKOSSÁG R. T. igazgatóságával megállapodást létesítettünk, hogy a különleges gázosítóval ellátott Petrolgázfőzőket a Takarékoság igen tisztelt tagjai is készpénzárón szolgáljuk ki, miért is saját érdekében siessen mindenki beszerezni MOSKOVITS ÉS TÁRSA Cluj, főpostával szemben. (— T 1139)

TELJES háló és ebédlőberendezés azonnal eladó. Ugyanott patefon és képek. Str. Jorga 3. Generala II. 22. D. e. 11—1 óra között. (— T 1263)

ELADÓ 10 HP Ganz-motor külön favágó fűrésszel együtt. Nagyossy János, Viisoara, jud. Turda. (— v T 1265)

DOHÁNYTÖZSDE átadó a központban. Cimeket „Tözsde” jelíggel a kiadóba. (171)

ELADÓ konyha-kályha egysütős. Calea Moșilor 55. (133)

FIGYELEM! Különböző minőségű szövetmaradékok érkeztek, saját érdekében győződjön meg olcsó áraitól. Sámuel, Str. Măloasă 19. (— 128)

LEGHORN kakasok eladók. Str. Chintăului 33. Papirgyár. (T 1256)

KONYHABERENDEZÉS 2 ruganyos ágy betét, csillár, szelón és egyéb apróságok eladók. Str. Paris 68., ajtó 4. (127)

SÜRGŐSEN eladó egy hármas szék-reny és egy kettős ágy. Str. Masarik 26. Délután 4-től. (125)

3 TEHÉNBŐL álló tehenészet jó vevőkörrel családi okok miatt eladó. (— 123)

EGY csinos vaskályha, ebédlő divány, töltött székek eladók. Str. Ghică 3., udvarban. (122)

KIADÓ jóforgalmu bodega engedélyekkel felszerelve. Cal. Traian 14. (121)

FORGALMAS, jól bevezetett bodega ital méréssel eladó. Cim a kiadóban. (118)

SÜRGŐSEN eladó potom árért szinte új csukott Chevrolet luxusautó, 6 személy részére. Információ: Str. Iulian Pop 27. sz. (136)

JÖKARBAN levő gyermekocsi olcsón eladó. Str. Octavian Goga 7, földszint. (P 4677)

BÜTOROK, ágyterítők, diványok, tükrök eladók Ehrlingernél. Str. Duca 7. (— 176)

ELADÓ egy régistilű ebédlő rendbehozva 4500 lejért. Egy fekete ebédlő 7000 lej. Cimek: Kohányi, Str. Memorandului 7. (P 4681)

EGY mahagoni ebédlőasztal, 16 személyes, egy antik ruhaszekrény (tisztá, jó karban) eladó. Str. Vacarescu 10. (P 4682)

CSERÉPKÁLYHÁT, vaskályhát, használt jó állapotban keresek. Cimeket „Kályha” jelíggel. (P 4683)

KONCERTZONGORA költözés miatt azonnal eladó. Str. Avram Jancu 18. (P 4687)

ELADÓ szép hullott alma nagy mennyiségben. P. Unirii 12. Házfelügyelőnél. (P 4691)

ÁLLAST KERES

100.000 lej készpénz és félmillió ingatlan garanciával irodai alkalmazást keresek havai 6000 lej fizetéssel. „Prompt” iroda, Str. Regina Maria 32. (161)

ÁLLAST keresek 5, vagy 10 ezer lej kúccióval 10 éves bizonyítvánnyal, fizetés havi 1400 lej. Cim a kiadóban. (130)

ÉRETTSÉGIZET fiatalember román, magyar nyelvtudással magánoktatói, vagy irodai állást keres vidéken is. Leveleket „Szorgalmas” jelíggel a kiadóba kérek. (P 4678)

ÁLLAST KAPHAT

FIATAL cukrászsegéd kerestetik, ki önállóan dolgozik és a desszert készítéséhez ért. Cim a kiadóban. (— V 66)

VASBAN, manikűrben perfekt munkást mesterkönyvvel keresek. „Állandó” jelíggel levelet a kiadóba kérek. (— 9607)

ÜGYES kádársegéd jó fizetés mellett felvétetik. Domokos, dogar, Lechința. (— v T 1231)

VASKERESKEDŐSEGÉDET többévi gyakorlatl és alapos szakképzettséggel keres Materiale Intreprinder Comerciale, Petroseni. (— v T 1247)

FIATAL varrólánykát keresek azonnalra Cim a kiadóban. (— 85)

TANULÓT felvesz a Soltész cukrászda. C. M. Foch 4. (— 100)

FŐZNI tudó mindenek azonnali belépésre kerestetik. Láposi Restaurant, Str. Fr. David 13. (— 104)

FÉNYKÉPESZEGÉDET azonnal felvesz a „Bodor” fotoszalón. Gherla. (— v T 1212)

FIATAL leány kerestetik, ki kalap stafirozáshoz segítsen. Fehér, Str. Memorandului 21. (P 4670)

KERESEK délután foglalkozásra hét éves fiam mellé románul és magyarul beszélő megbízható kisasszonyt. Cim a kiadóban. (— 142)

BEJARONÉ azonnalra felvétetik. Str. Maloasa 7-f. Ujvárosi villa, emelet. (154)

FIATAL román fűszersegédet felvesz Moldovan fűszerüzlet. Str. Regala sarok. (159)

JÖVEDELMEZŐ háztartási cikkek terjesztésére nagy ismerettséggel rendelkező jömegjelenésű hölgyeket és urakat kerestünk. Jelentkezni délután 5—6 között. Cim a kiadóhivatalban. (166)

KERESEK fehér pékségbe segédet. Cim a kiadóban. (165)

TUNKOLONOK felvétetnek. „Unirea” Str. Anton Pan 6. (167)

JÓ házból való kifutó fiú felvétetik. Str. Radu 1., kapu alatt jobbra. (— 173)

FELVÉTIK egy 13-15 éves, esetleg árva lány fizetéssel és teljes ellátással fűszer üzletbe. Cim Str. Cernauti 44. (— 174)

TANULÓKAT fizetéssel fölvesz Higenia szerelési vállalat. Str. Vlăduța 2. (131)

GYAKORLÓTT dobozgyári munkásleányokat felvesszünk. Dohánygyár, Str. Marechal Foch 99. (— T 1257)

KERESEK elsejére átvehető szálloda és vendéglő részére fiatal házaspárt, aki konyhát is veszessen százálek megegyezés szerint. Információt Gancznál, Cal. Traian 16. (126)

RAKTÁRNOKOT és üzletszerző tisztviselőt keres készpénzkaucióval kereskedelmi vállalat. Cimeket „Állandó 1938” jelíggel a kiadóba kérek. (120)

IRODISTA nőnek lehetőleg papírszakmában gyakorlott nő felvétetik. Ajánlatot „Igenymegjelöléssel” a kiadóba. (T1255)

KÉZIKÖTÉSSEN gyakorlott ügyes nőket keresek. Cim: Calea Regele Carol II. 7., földszint jobbra. (P 4684)

GEPIRÓNÓ német nyelvismerettel irodába felvétetik. Eppler, Str. Saguna 16-a. (P 4688)

MOSONÉ havonta kétszerre, aki másokban és vasalásban perfekt, kerestetik. Azonnal jelentkezzen. Str. Gării 1 sz. 4 ajtó. (175)

12-14 éves keresztény kisleányok felvétetnek. „Mercur” kötőde, Piata Carolina 5. (P 4689)

JÓ családból való kifutófiút felvesz Neumann, Str. Regina Maria 4. (P 4690)

KÜLÖNFÉLEK

Bükkfa öle 900

(gyertyánával vegyített konyhafafa), téli fű 960 lej. Primaria dohánytözsdeben. (— 155)

ERZSÉBET gőz- és kádfürdő nyitva mindennap reggel hat órától. (— T 1248)

RÁDIÓKAT JAVITUNK és cserélünk Janovitz, Cluj, Calea Reg. Ferdinand 21. (— T 1177)

FERTŐZŐ betegséget mindenütt kaphat. Strandolás után használjon kellemesen illatosított „Senlaslo” fertőtlenítő szappant. (T 1134)

EGYÉVES KERESKEDELMI TANFOLYAMRA beiratkozás és felvilágosítás Cal. Reg. Carol II. 26. (— T 1142)

RUHATÁRNOKAT bérbe adjuk, Restaurant Lucullus R. T. Piata Unirii 31. szám. (— 9806)

BEKEBELEZÉSRE első helyen 700.000 lej értékű beépített üzemben levő sós-jódos-kénes fürdő kibővítésére keresek 120 ezer lej kölcsönt három évre. Ajánlatot Băile Sărata Revnic. Str. Codrului, Dej. (— v T 1264)

AUTÓT bérelnék néhány napi vidéki túrára, egy személy két bőrönddel. Uránia áruház, Uránia-palota. (156)

ELVÁLLALOK mindenféle szörmemunkákat és festést. Hívásra házhoz megyek. Kővári szücs, Str. Paris 21. (P 4674)

PÖTVIZSGÁRA sikeresen előkészíték bármilyen tárgyból. „Tanárjelölt” jelíggel a kiadóba. (P 4685)

BEJARONÉ kerestetik, ugyanott parketes különbejáratu szoba kiadó. Cal. Regele Carol II. 19. (P 4693)

KIADÓ LAKÁS

KÖZPONTBAN műhelynek vagy raktárnak alkalmas szoba, konyha, vagy különbejáratu 2 szoba szept. 1-re kiadó. Cim a kiadóban. (172)

KIADÓ szeptember 1-re különbejáratu szép parkettes üres szoba Str. Vasile Alexandri 1. szám. (— T 1245)

KÜLÖNBEJÁRATU csinosan butorozott nagy szoba fürdőszoba használatl komoly urnak kiadó. Uránia palota, I. em. (— 91)

KÜLÖNBEJÁRATU szoba üresen vagy butorozva kiadó. Str. Bravilor 9. (124)

KAPUALATTI butorozott szoba szeptember 1-ére kiadó. Augustus 20-tól napokra is kiadó. Cal. Motilor 81. (65)

KÜLÖN telken szoba konyha speiz pince kiadó. Str. Fabricilor 21. Bulgária-telep. (— 98)

SZOBA konyha kiadó. Ugyanott patkányfogó kutyát keresek. Str. Neagra 19. (— 114)

KIADÓ a belváros közelében szeptember 1-ére külön telken szoba konyha 8 darab marhának köistálló. Értekezni délelőtt Illés János, Str. Minerilor 42. (— v 112)

KÖZPONTI napos, levegős, földszinti 3 szoba, komfort november 1-ére kiadó. Cimeket „4500” jelíggel a kiadóba. (— 77)

KÖZPONTBAN, Román Operához közel kiadó új házban 2 szoba, konyha komfortos modern lakás. Str. Ioan Violu 6. Matei Basarab ucca mellett. (— 9988)

KÜLÖNBEJÁRATU csinosan butorozott szoba kiadó. Str. Corches 2. Klein Maria. (P 4675)

NÉGYSZOBÁS komfortos lakás külön telken azonnal átadó. Str. Iuliu Maniu 33. (132)

P. UNIRIHEZ közel keresek 3—4 szobás modern, napos lakást külön telken. Cimeket: „Kertes udvar” jelíggel kérek. (— 129)

ELFOGAD központban lakó intelligens család urilányokat teljes ellátással. Strada Iuliu Maniu 6., félemelet, ajtó 6. (135)

KIADÓ 3 szoba és 2 szoba mellékhelyiséggel. Str. Goldis 20-c. (162)

KIADÓK olcsón különbejáratu butorozott szobák. Str. Cernauti 21. (164)

ISTÁLLÓ kiadó lakással. Str. Bucovina 36. Mendelovits. (169)

KIADÓ 2 szoba konyha fürdőszoba minden mellékhelyiséggel október 1-re. Str. Feleacului 53. (— 143)

KIS üzlethelyiség Cal. Reg. Ferdinandon azonnal kiadó. Értekezni: Str. Duca 6. (— 145)

KIADÓ uccai prakettes különbejáratu butorozott szoba, fürdőszoba használatl, két személy részére is. P. M. Viteazul 20. (152)

KIADÓ két szoba konyha stb. komfortos, modern napos emeleti lakás. Str. Matei No. 5. Portásnál. (— T 1259)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba kiadó. Str. Stroescu 10, udvarban jobbra. (158)

1 szoba konyha előszoba fürdőszobás modern lakás szept. 1-re kiadó. Str. Dacia 4. Reiner. (P 4686)

BUTOROZOTT szoba kiadó. Lej 500. Grigorescu 94-nél, Str. Joan Ursu 8. — P 4695

KÜLÖNBEJÁRATU, kertes butorozott szoba belvárosban, fürdőszoba használatl kiadó. Erd.: Technolux, P. Mihai Viteazul 39. (177)

LAKÁST KERES

KERESEK szeptember 15-re vagy október 1-re 1 szoba, fürdőszoba használatl, vagy 1 szoba, konyha Piata Unirii közelében. Ajánlatokat Tutungerie, Piata Unirii 22. „Tisztviselőné” jelíggel (9945)

BÉRBE vennék november 1-re központba földszinte 2 vagy 3 szoba konyhás komfortos lakást különbejárattal. „Prompt” iroda. Str. Regina Maria 32. (160)

MOZI

OPERA MOZGÓ: A garconleány. Főszereplők: Danielle Darrieux és Henry Garat. Csütörtöktől: Moszkva—Sanghai, Pola Negri-vel.

CAPITOL MOZGÓ: Premier. A mult árnyai. Izgalmas kalandfilm. Fősz.: Gustav Diesel, Halmay Tibor, Luise Ullrich, Oscar Sima. Műsor előtt: Uj világhíradó.

SELECT MOZGÓ Pillangó kisasszonyt. Sylvia Sidney feledhetetlen remekműve.

URÁNIA MOZGÓ: Drummond, a mesterdetektív. Eddig nem látott izgalmas kalandfilm. Főszerepekben: Milland Ray, Heather Angel, Reginald Denny.

MUNKÁS MOZGÓ: 3, 6, 9 órakor dupla műsor: I. Lélek nélküli asszony. Társadalmi dráma. Loretta Young, Gary Grant. — II. Te vagy az én szerelmem.

Fősz.: Camilla Horn és Hans Schönker

ROYAL MOZGÓ: Az asszony és a hazugság. Premier. Fősz.: Harry Baur és Alice Cocea. Legujabb Fox-híradó.

Utolsó előadás olcsó nyári helyárakkal: 15 és 19 plus 5. Előadások kezdete: 3, 5, 7, 9 órakor.

EDISON MOZGÓ: I. Szőkik az asszony. Vigjáték. Evelyn Venable, Robert Young. — II. Halál kerék. Mary Brian John Darrow. — III. Palancianu duo.

Magas akrobatika. Kezdet: fél 5-től folytatódólagosan. Szombat, vasárnap: 3, 6, 9. Helyárak 10 és 15 lej.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
MAYER ANTAL

Nyomatott a **MAYER NYOMDA**
kőrforgó-gépén, Kolozsvár—Cluj.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cal.
Regele Ferdinand 66., balra.

Üzemkötő távbeszélő száma: 20—61.

NAPTÁR: 1937. Augusztus 25. Szerda.
Kat.: Lajos. Prot.: Lajos. Ort.: Apos-
tol Bartolomeu. Izs.: 18 Elul 5697.

Jóestét!

BESZÉLGETÉS A KÁVÉHÁZBAN

— Két éve nem láttuk egymást, kedves barátom. Mi újság, hogy vagy a feleségeddel? Még mindig civakodtok?

— Már nem, hála Istennek! Nincs egyetlen ellentétes gondolatunk se.

— S hogy történt ez a csoda?

— Egész egyszerűen, elváltunk...

NEM HASZNÁLHATÓ

— Nos, kedves szomszédasszony, segít önnek a férje a házi dolgokban?

— Sajnos nem használhatom... Olyan gyöngéd természetű, hogy még egy szobaleányt sem tud rendesen megverni...

KÉT APA BESZÉLGET

— Az én leányom alig hatéves és már is hegedül.

— Az én leányom még csak hároméves és már zongorán játszik.

— És mit játszik?

— Főzőcskét a zongorán...

— Ügyeletes gyógyszerárak. Folyó hó 21. szombaton estétől 27-éig a következő gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Fortuna, Piața Unirii, Hygea, Piața Mihai Viteazul, Victoria, Cal. Regele Ferdinand, Sotropa Emil, Piața Ștefan cel Mare.

— Időjárás: A bukaresti időjárás-kutató-intézet jelentése: nyugat felől légáramlás, változó felhőzet, eső. A hőmérséklet ingadozó.

— Magyar színészek kerti ünnepe. Augusztus 28-án, szombaton és 29-én, vasárnap délután 4 órai kezdettel a kolozsvári magyar színészek nagyszabású kerti ünnepeket rendeznek a református kollégium udvarán. Lesz körhinta, bábszínház, különféle nemzeti sátrak, háromféle zenekar, előadás a szabadtéri színpadon, továbbá tánc- és szépségverseny. Vasárnap délelőtt 11 órakor gyermekmatiné keretében szintén szépségversenyt tartanak. Mindenki, aki jól akar mulatni, ott lesz ezen az ünnepségen. Belépti díj 30 lej.

— Dr. Lengyel Miklós rendelőjét új szanatóriumába, Str. Gojdu 3. sz. alá helyezte.

— Automobilt vásárol a kolozsvári munkakamara. A kolozsvári munkakamara 8367—1937. szám alatt árlejtségi hirdetményt bocsátott ki, amelynek értelmében szeptember 10-én délután 5 órakor a munkakamara helyiségében Str. Șaguna 14. szám alatt II. emeleten nyilvános árlejtsést tartanak a munkakamara részére szükséges személyszállító automobil vásárlására. Az ajánlattevők írásbeli, zárt, lepecsételt ajánlatokat nyújthatnak be, egyidejűleg pedig a szállítandó gépkocsi értékének 5. százalékát kötelesek biztosítékként letétbe helyezni. Az árlejtsés közelebbi feltételei megtudhatók a kolozsvári munkakamara titkári hivatalánál, a hivatalos órák alatt, hétköznapokon délelőtt 8—11 óráig. Az árlejtségi hirdetményt dr. Chirila Victor, a munkakamara elnöke és Vasile Hossu, a munkakamarai titkár irták alá.

LEGUJABB SPORT

Palotaforradalom a futball sportban

Gabriel Marinescu belügyi államtitkárt kérték fel az új beosztással elégedetlen labdarugó csapatok érdekeik védelmére

Az elégedetlenkedő egyesületek nem állítják ki csapataikat az augusztus 29.-iki szezonnyitó mérkőzésre

(BUCUREȘTI.) A nemzeti bajnokságért küzdő labdarugó-csapatok képviselői tegnap értekezletet tartottak a fővárosban, a Venus klubhelyiségében. Az értekezleten 13 csapat képviselője jelent meg, köztük a Crisana és a Phoenix is.

Nagy feltűnést keltett, hogy dr. Buteanu Aurel a Phoenixet képviselte, míg az Universitatea képviselőiben nem jelent meg senki.

Az értekezleten Gabriel Marinescu tábornok belügyi államtitkárt választották meg az A-ligába tartozó egyesületek elnökévé, aki el is fogadta megválasztását és kijelentette, hogy mindent el fog követni az új beosztással sérelmet szenvedett labdarugó egyesületek érdekeinek védelmére.

Az egyesületek mozgalmával kapcsolatosan Plagino, a főszövetség elnöke, hosszas megbeszélést folytatott le Gabriel Marinescu államtitkárral, ma pedig az Eforian üdülő Tilea Viorel labdarugószövetségi elnököt keresi fel, hogy őt az egyesületek mozgalmáról és a történetekről behatóan tájékoztassa.

A beosztással elégedetlen egyesületek mozgalmára rendkívüli kiéleltette a helyzetet s nem látszik kizártnak, hogy az augusztus 29-re ki tűzött szezonnyitó nemzeti bajnoki mérkőzésekre a mozgalomhoz csatlakozó 13 egyesület nem állítja ki labdarugócsapatát.

1000 pár cipőt minden számban hal-
latlan olcsó árban kiárusítunk.

EL-KA

cipőüzlet. Calea Regele Ferdinand No. 16.

— Az unitárius leány elemi iskolában Str. Berde No. 1., a beírások szeptember 1-10-ig lesznek. Ez iskola most már hét osztályu. Beiratkozhatik bármilyen felekezeti, magyar nemzetiségű leány-növendék. A beiratások naponként délelőtt 8—1 óráig lesznek. Felvételhez szükséges okmányok: keresztlevél a paptól és születési anyakönyvi kivonat. Az igazgatóság.

— Pénzt takarít meg, ha bucarestii peres ügyekben ottani jogtanácsosunkat biz-
za meg és mindennemű bucarestii ügy-
vel megbizottunkhoz fordul. Felbélyeg-
zett válaszboríték alapján azonnal intéz-
kednek. Cim: Administratia „Jóestét!”
Bucuresti 2. Str. General Manu 22. in
fund. Ugyanitt lehet lapunkra előfizetni.

— Hirdetmény. A női tanonciskolába a beiratások szeptember 1—14. napjain lesznek az intézet Avram Jancu 62. sz. alatti irodahelyiségben. A javítóvizsgá-
kat szeptember 1—2. napjain tartják meg, délután 3 órakor, míg az abszolvá-
ló vizsgák szeptember 9—10. napjain lesznek délután 3 órai kezdettel. Az iskolai előadások szeptember 15-én veszik kezdetüket. Azok a tanonclányok, akiknek szerződésai ebben az évben kezdőd-
tek, kötelesek haladéktalanul megkötni. Azok a munkaadók, akik a tanonclányok beiratására és iskoláztatására vonatkozó rendelkezéseknek nem tesznek eleget, az ipari szakmák előkészítésére és gyakorlására vonatkozó törvény 176—178. szakaszai értelmében büntetésben fognak részesülni.

— Öngyilkossá lett Párisban egy konzul és felesége. Columbia párisi konzulja, Henri Cuervo-Marques és felesége világitógázzal véget vetett életének. A házaspár vasárnap este lakásában kinyitotta a gázcsoport és néhány óra múlva a kiszüremelő gázömlésre figyelmessé let házmester rendőrökkel nyitatta fel a lakást, amelynek hálószobájában holtan találták a házaspárt. A kettős öngyilkosság hátterében nyilván az asz-
szony gyógyíthatatlan betegsége állott. A konzul sokszor panaszkodott barátai előtt és hangoztatta, hogy nem fogja tudni túlélni felesége halálát. Az öngyilkossá lett konzul 62 éves volt, felesége 39.

— Olasz veszteséglista a „békés” Abessziniából. Rómából jelentik: A leg-
ujabb adatok szerint az elmúlt hónap-
ban egy olasz tiszt és két katona esett el Kelet-Afrikában a felderítő tevékeny-
ség és a rendfenntartás közben. Egy tiszt és két katona belehalt a kis csete-
patékban szerzett sérüléseibe. Négy tiszt, egy altiszt, huszonhat katona és hét feketeinges betegség, vagy más szol-
gálati ok miatt halt meg. 1935. január 1-től 1937 július 31-ig a teljes olasz veszteség száma 3854. Junius és július hónap folyamán a munkások közül munkabalesetből vagy betegségből kifolyó-
lag 79 munkás vesztette életét. Három munkás eltűnt. 1935 január 1-e és 1937. július 31-e között összesen 1345 munkás halt meg és öt tűnt el. A Kelet-Afrikában foglalkoztatott olasz munkások száma a hetvenezretet is meghaladja.

Reuter jelenti:

(KASSA.) Az államvasutak kassai üzletvezetősége felhívást intézett a vasuti tisztviselőkhöz oly irányban, hogy adakozzanak önkéntesen a valenciai kormány részére. E rendelkezésre vonatkozólag a szlovák néppárt hivatalosa, a Slovák, azt írja, hogy nagyon is elhibázott az ily intézkedések kiadása, mert ez újabb diplomáciai bonyodalmakra vezet. Ilyen és hasonló elhibázott rendelkezések vezettek a portugál-csehszlovák viszony megszakítására is.

(BAGDAD.) Rendkívül nagy feltűnést keltett, hogy Ibn Saud, aki angol barátságáról volt híres, most nyíltan a palesztinai felosztási terv ellen nyilatkozott.

(GENOVA.) A genovai öbölben egy kisebb gőzös összeütközött egy vitorlással. Három vitorlázó a viharos tenger hullámaiban lelte halálát.

(BÉCS.) Darányi magyar miniszterelnököt, ki két nap óta Salzburgban tartózkodik, tegnap meglátogatta Schmidt Guidó külügyi államtitkár és hosszasan tanácskozott vele. Darányi ma Rohrbachba utazik, ahol Bahr Bahrenfels budapesti osztrák követet látogatja meg.

(BUDAPEST.) Ma nyílik meg a nemzetközi nyomdászkonferencia, melyen 27 állam 400 delegátusa vesz részt.

(BUDAPEST.) A nemzetközi hadirokkant találkozó véget ért. A delegátusok nagyrésze már tegnap elhagyta a magyar fővárost.

(BUDAPEST.) Csongrád megyében a tegnapi nagy jégeső 1000 hold szőlőt vert teljesen tönkre.

(NAPOLI.) Napoli és Venezia között tegnap rendezték meg a nemzetközi légi gyorsasági versenyt.

(BUDAPEST.) A brazilai egyesült államok külügyi államtitkára a magyar fővárosba érkezett és látogatást tett Kánya külügyminiszter helyettesénél, báró Apor Gábor meghatalmazott miniszternél, továbbá Bornemissza és Fabinyi minisztereknél is.

(VARSÓ.) Tegnap nyitották meg a Bucuresti-Varsó közötti új légijáratot.

(POLA.) Mussolini rendelkezése a Pola környéki osztrák gyermeküldő telep részére vízvezetési hálózatot fektettek le, melyet tegnap adtak át a forgalomnak.

(LONDON.) A leégett Cristal Palace vastraverzeit tegnap árverezték el. A bevétel 30 ezer font sterling (cc 26 millió lej) volt.

(OSLÓ.) Az északnordvégiai földcsuszamlás kársújtottainak a norvég kormány rendkívüli segélyt folyósított.

(PÁRIS.) A világhiállítás, a jelek szerint, 1938. június 1-ig fogják nyitva tartani.

(BOULOGNE SUR MER.) A kaszinó épületének leégését, amint a hatósági vizsgálat kiderítette, viágázatlanság okozta. A kár 6 millió frank, mely biztosítás révén megtérül.

(LONDON.) A lonchnessi szörny mészéje ismét kísért. Állítólag fényképes hiraadás készül a legendás szörnyeteg újabb megjelenéseiről.

(WASHINGTON.) A clevelandi fémipari munkás sztrájk befejezést nyert. Mintegy 35.000 ember vette fel ismét a munkát.

— A szegénylős tetszhalott. Atlantic Cityben egy lápos terület közelében segélykiáltások hallatszottak. Emberek siettek oda és észrevették, hogy valaki a vízben fuldoklik. Sikerült kiszabadítani és ekkor felismerték: F. A. Weicht telekügynök volt. De hiába ébresztgették, nem sikerült magához téríteni. Ekkor valaki felfeszítette a száját és mindnyájan meglepetéssel látták, hogy Weicht szájában egyetlen fog sincsen. Erre a telekügynök is magához tért és hosszas hallgatás után bevallotta, hogy röstelt magához térni, mert ijedtében még a vízben lenyelte a fogorát.

A háziasszony könyve

Hasznos tanácsadó a háztartás minden ágában. Részletesen ismerteti a gyümölcs és főzelékfélék téli eltevését. Mosás- és takarítási eljárásokra tanít és behatóan foglalkozik a háztartás körül előforduló mindenféle munkával. Az összes betegségek diétás étrendjét, tápanyagtáblázattal együtt ismerteti. A két kötet 200 oldal, ára

20 LEI

Vidékre csak a pénz (bélyeg) előre való belküldése után küldünk.

„CULTURA” HIRLAPIRODA,
Cluj, Strada Memorandului No. 4

Hivatalos csehszlovák nyilatkozat a Lisszabon-Prága közötti konfliktus ügyéről

(PRÁGA.) A félhivatalos csehszlovák sajtóügynökség a kormány új nyilatkozatát közli Csehszlovákia és Portugália diplomáciai viszonyának megszakitásával kapcsolatban. A jelentés hangsúlyozza, hogy Csehszlovákiát semmiféle felelősség nem terheli a diplomáciai összeköttetés megszakítása miatt. A nyilatkozat megismétli Csehszlovákiának már korábban kifejtett azt az elvi álláspontját, amely szerint a csehszlovákiai fegyvergyárak pontosan betartják a fegyverszállításra vonatkozó szerződéseket, azokat teljesítik is csak azt kérték Portugáliától, hogy változtassa meg a megrendelt gépfegyverek típusát. Nincs szó és nem is volt tehát szó a fegyverszállítások megtagadásáról, hanem csak a csehszlovákiai fegyvergyárak azon kívánságának kifejezéséről, a mellyel a Portugália részére igényelt gépfegyverek típusának átcsereését kérték.

Elloptak két szenzációs repülőmotor találmányt

(LONDON.) A Scotland Yard szenzációs ipari kémkedés ügyében indított nyomozást. Peinester Hillary, a kitűnő mérnök-feltaláló ugyanis két repülő motorszerekezt próbáltatott ki az egyik repülőgépgyárban. Eddig még ismeretlen tettesek ellopták a két motort, amelyek pedig szakértők véleménye szerint forradalmi újítást jelentettek volna a repülés terén. A Scotland Yard messzire ágazó nyomozást vezetett be a bűncselekmény ügyében, egyelőre azonban minden igyekezet hiábavalónak bizonyult.

Agyonlőtt három rendőrt egy zágrábi betörő

(ZÁGRÁB.) A horvát fővárosban tegnap éjszaka borzalmas dráma játszódott le a Piakovov-féle vendéglő közelében. A zágrábi rendőrség már hosszabb idő óta körözi Kodinyav Franyó hírhedt gonosztevőt. Kodinyav betörő rablóbandát alakított és a legnagyobb vakmerőséggel követte el sorozatos bűncselekményeit. Elszántságában odáig ment, hogy az esti órákban felkereste a Piakovov-féle vendéglőt. A véletlenül éppen ott tartózkodó egyik detektív

felismerte és le akarta tartóztatni. A haramia azonban revolvert rántott és három lövéssel agyonlőtte a detektívet,

azután menekülni próbált. Számos rendőr és hatalmas tömeg üldözte, de Kodinyav szembefordult üldözőivel és újabb lövéseket adott a rendőrökre s ennek során még két rendőrt lőtt agyon.

A zürzavarban sikerült is egérutat kapnia és a várost környező rétek felé menekült. A rendőrök azonban a nyomában voltak. Már-már utolérték, de a haramia, amikor körül kerítették, látván, hogy nem szabadulhat, föbelötte magát és meghalt.

— **Beiratások és felvételi vizsgálatok a Marianumban.** A Marianum leánynevelő intézetének elméleti liceumban és női kereskedelmi liceumban a beiratások augusztus 25-31. napjain lesznek az igazgató irodákban reggel kilenc órától déli 1 óráig. A kereskedelmi liceumban a folyó tanévben megnyílik a második osztály is, úgy, hogy a kereskedelmi liceumban az első, második és V. VI. VII. és nyolcadik osztályok működnek. A javítóvizsgálatok mind a két tagozaton szeptember elsején reggel 9 órakor lesznek. Az elméleti liceumban az első osztály felvételi vizsgálatára szeptember 5-én, vasárnap reggel 9 órakor, az ötödik osztály felvételi vizsgálatára szeptember 6-án reggel 8 órakor kell jelentkezni. A kereskedelmi liceum ötödik osztályában vasárnap reggel 9 órakor Veni Sancteval nyílik meg az iskolai év, a rendes tanítás szeptember 9-én reggel 8 órakor kezdődnek. A kereskedelmi iskola első osztályába való felvételhez nem kell felvételi vizsgálat.

Újabb jelentős tért nyertek a felkelők a santanderi szakaszon

Kormánycsapatok sikeres ellentámadásáról ad hírt a barceloni rádió - Cordell Hull szövege a távolkeleti harcolókhöz

(SALAMANCA.) A Rador jelentése szerint tegnap délután 5 órakor Santandernél, a hadihelyzet a következő volt: A nemzeti csapatok jelentős tért nyertek és elfoglalták Coino községet, valamint a Tonto hegyet. A Biscaya fronton a nemzeti csapatok elfoglalták Castro Urdiales és Monte Cuétot.

Visszavert felkelő támadás (BARCELONA.) A Rador jelentése szerint a köztársasági seregek visszaverték a nemzeti csapatok sorozatos támadásait és megtartották állásaikat.

Bombázták Granadát (VALENCIA.) A Rador jelentése szerint a kormány arról adott ki jelentést, hogy tegnap éjjel a nemzeti felkelők repülőgépei bombázták Granada városát és a nemzeti csapatok tüzsége hosszú időn keresztül lőtte a várost. Este 8 órakor még heves gépfegyver és kézifegyver tűz folyt le a város közelében.

Rommá lötték Toremaleát (VALENCIA.) Santanderi jelentés arról számol be, hogy a nemzetiek csapatának repülőgépe rommá lötte Toremalea várost és a heves bombázás számos embert, köztük több asszonyt és gyermeket ölt meg.

Cordell felhívása Japánhoz és Kinához (WASHINGTON.) Cordell Hull, az Egyesült Államok külügyminisztere új felhívást intézett Japánhoz és Kinához,

Beiktatták Kolozsmegye új tanácsát

A liberálisok és nemzetiparasztpártiak egyezsége kibuktatta a magyarság képviselőit a megyei tisztikarból

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) A kiegészítő megyei tanácsválasztás lezajlása után Kolozsmegye tanácsa újra teljes lett és tegnap délelőtt megtörtént az ünnepélyes beiktatása is.

Dr. Dunca prefektus üdvözölte az új megyei tanácsot, majd a mandátumok igazolására került sor. Az összes mandátumokat igazolták, kivéve dr. Popov Adonis ügyvédét, aki, mint a vasuti képviselője köztisztviselő lévén, a vonatkozó törvények értelmében nem lehet tagja a tanácsnak. Helyette a nemzeti parasztpártnak egy más embere kerül be a megyetanácsba. A mandátumigazolás

után a tanács tagok letették a hivatali esküt dr. Dunca prefektus kezébe, majd a megyei tisztikar megválasztása történt meg.

A megyei tanács elnöke dr. Fabius Stefan volt szenátor lett, alelnökök dr. Nemes Simion és dr. Rusu Gheorghe, titkárok Racasan Vasile esperes és Pop Virgil lettek. A magyarság képviselői távolmaradtak a szavazástól, mert

a liberálisok és a nemzetiparasztpárti tanácsosok egyezsége kötöttek arra, hogy a tisztikarba nem választanak be kisebbséget.

Meghalt a fűtő a marasestii vonatösszeütközésnél

A7 anyagi kár közel 2 millió lej

(MARASESTI.) A marasesti állomáson az 5551 számú gyorstehervonat, melyet Nicolae Popa mozdonyvezető vezetett és amely nagy sebességgel robogott, összeütközött egy vele szembejövő mozdonyal. A két mozdony és a gyorstehervonat számos kocsija kisiklott. Öt teher-

kocsi darabokra tört. Constantinescu Joan fűtő meghalt. Az anyagi kár közel kétfélmillió lej. A vasuti forgalom az összeütközés következtében órákig szünetelt. Emiatt a Stefan cel Mare Rapidvonal tegnap este háromórás késéssel érkezett a fővárosba.

Kijelölték a Jugoszlávia elleni román válogatott futballcsapat keretét

(BUCURESTI.) A Labdarugó Szövetség válogató bizottsága tegnap este kijelölte azt a játékoskeretet, amelyből a Jugoszlávia elleni román válogatott csapatot állítják össze. A keretben a következő játékosok szerepelnek: Dechescu, Pavlovici kapusok, Felecan, Bürger, Sfrea, Chiroiu háttvédek, Rafinszki, Juhász, Vintila, Nagy fedezetek Bindea, Schwartz, Barátky, Boda, Dobai, Kovács és Ploesteanu csap-

vezetnek. Összesen tehát 17 játékos szerepel a keretben. A válogató bizottság dr. Morar Teofil volt szövetségi kapitányt kérte fel a játékosok fizikai felkészültségnek és formájának ellenőrzésére. A Jugoszlávia ellen szereplő román válogatott játékosok Temesváron két hétig tartó különleges edzéssel készülnek a nagyfontosságú mérkőzésre, amelyet Crist csehszlovák bíró fog-

Atszervezés előtt a Jugoszláv kormány?

(BELGRÁD.) A Rador jelentése szerint Pál régensherceg tegnap a Ljubljana közelében levő Kranj kastélyban tanácskozást folytatott Sztójadinovics jugoszláv miniszterelnökkel, továbbá a képviselőház és a szenátus elnökeivel és több más politikai előkelőséggel. Politikai körökben azt tartják a régens herceg és a politikai élet vezetőivel lefolytatott tárgyalásokból, hogy azok a kormány esetleges átszervezésével vannak kapcsolatban.

Felhőszakadás tombolt Magyarországon több vidéken

(EGER.) Irtózatos felhőszakadás volt végig tegnap a városon. A kora esti órákban sűrű, sötét fellegek jelentek meg az égboltozaton, majd megdőrdült az ég, kísérteties villámok cikáztak és hatalmas zápor zúdult a városra. Az óriási mennyiségű vizáradatot a városok csatornáin nem tudták befogadni és az uccák és térségek egyetlen folyammá váltak. A mélyenfekvő lakásokat, pincéket percek alatt elöntötte a szennyes áradat, amely helyenként egy méteres magasságban hömpölygött, rombolt és pusztított. A hatóságok a katonaságot és a tűzoltóságot mozgósították a nagyobb veszély elhárítására. Emberéletben szerencsére nem esett kár.

Hasonló nagy felhőszakadás pusztított Miskolcon is. A mentőknek 29 esetben kellett segítyt nyújtania a felhőszakadás sebesültjeinek.

— **Különböző járványos betegségek pusztítanak az abessziniai menekültek táborában.** Londonból jelentik: Az afrikai Kenya tartományban az abesszin menekültek táborában különböző járványos betegségek, többek között bárányhimlő, pusztít. A menekültek körében nagy nyugtalanság észlelhető és a tábor lakói többször megrohmozták az őrséget és ki akartak törni a táborból. A nyugtalanság átterjedt a többi táborokra is, ahol az abessziniai menekültek tartózkodnak. Az angol hatóságok és rendfenntartó kezegek megerősítéseket kaptak, mert komolyan lehet tartani az internáltak mozgalmának elfajulásától.

— **Megszökött egy veszedelmes fegyenc.** A kolozsvári fogház átiratban értesítette ma reggel a helybeli rendőrséget, hogy tegnap este őrizetlen pillanatban Pop Mihály fegyenc, akit négy és fél évre ítélték rablótámadásért és betöréses lopásért, megszökött Marginian nevű fogházor elöl. A rendőrség bünyügyi osztályának detektívjei széleskörben nyomoznak a megszökött veszedelmes fegyenc kézrekerítésére.

— **Megszüntették az eljárást a gázoló német orvos ügyében.** Jelentették már hogy tegnap kora délután Szamosfalva közelében a 26.681 D. németországi luxus gépkocsi elgázolta Vescan Minerva 7 éves kisleányt, akit válságos állapotban szállítottak a klinikára. A rendőri vizsgálat során megállapítást nyert, hogy az autót dr. Klein Gustav müncheni orvos vezette. Előállították és megkezdtek kihallgatását. Az orvos végül is megegyezett a kisleány apjával, Vescan Joan vasuti munkással egy bizonyos összegben s így — miután az elütött kisleány valamennyire jobban lett és remény van életbenmaradásához, — az eljárás megszűnt.

— **Háromszázezer frankot adtak a győztes olasz pilóták jótékony célra.** Párisból jelentik: A párisi olasz követség diszvacsorát adott az Istres—Damaskus—Páris légivonal olasz győztéseinek tiszteletére. A győztes olasz repülő rész vettek a francia Aeroklub hivatalos fogadtatásán is, ahol a légügyi minisztérium képviselője osztotta ki a három győztes olasz pilótának a hárommillió francia frank tiszteletdíjat. A győztesek a hatalmas jutalom 10 százalékat, vagyis 300 ezer francia frankot adományozták a szerencsétlenül járt francia repülők családtagjaik segélyezésére.

CENZURAT.